

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyitkor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, május 16.

Mai számunk több közleményei:

- Vezércikk: Munkás-biztosítás.**
- A képviselőház ülése.**
- A gazdasztekért.**
- A transzvál háború.**
- A külföldi sajtó királyunkról és a trónbeszédéről.**
- Hazatért búr szabadságharcos.**
- A senki lánya.**
- A összeférhetlenségi szabó.**
- Turista estély.**
- Miért nyújtották a hét egri katonatisztet?**
- Tűz a párisi kiállításban.**
- Egy hírhedt országcsaló.**
- Tárca: Az asszonyok áldozata.** Irta: Claude Couturier. — **A csók.**
- Csarnok: Misztérium.** Fordította: Thessalos.

Munkás-biztosítás.

Budapest, május 15.

Azon társadalmi reformok közül, melyek nálunk megvalósításra várnak, a legalapvetőbb és a legfontosabb, valamint hogy a legszámosabb néposztályra kiterjedő a mezőgazdasági munkások biztosítására vonatkozó reformok.

Talán felesleges is arra utalnunk, hogy feltétlen meglepődéssel fogadja mindenki e reformot, gazdák, munkások egyaránt. A gazdák azért, mert mentől rendezettebb viszonyok közé jutnak a munkások, annál megbízhatóbbak és pontosabbak lesznek azok úgy a munkában, mint minden

egyéb ügyleteikben és ha talán viszonyaik rendezettsége tudatában a munkások kissé rátartósabbak és függetlenségre törekvőbbek lesznek is, ez éppenséggel nem lesz baj, miután a függetlenség szeretete és az arra való törekvés nem lehet csupán az uri, a földbirtokos osztály kiváltsága. De nem is volt az soha. Az elmúlt századok viharában, midőn az ország politikai, közjogi szabadsága forgott veszélyben, a mezei munkás izmos karja a nemessel versenyezve sietett azt megmenteni a zsarnokság békóiból. Illő tehát, hogy most, midőn a politikai egyenlő joguság, a közjogi szabadság ki van viva és törvénybe iktatva, a társadalmi szabadság, a társadalmi rendezettséggel járó függetlenség áldásaiban a munkások is részesedjenek.

Es meglepődéssel fogadják azt a munkások, akik e haza elfoglalása óta most látják először, hogy az állam hatalmas kezét védőleg terjeszti ki föléjük és alkalmat nyújt nekik, hogy csekély filléreiket milliókra növelve, eddig szétforgácsolt társulás áldását a munkásokra fordítsa. A munkások, akik e haza elfoglalása óta most látják először, hogy az állam hatalmas kezét védőleg terjeszti ki föléjük és alkalmat nyújt nekik, hogy csekély filléreiket milliókra növelve, eddig szétforgácsolt társulás áldását a munkásokra fordítsa.

lamely részének boldogulása a többi rész boldogulására is közrehat. Es ki tudja, hogy nem éppen a mezei munkások ügyeinek alapvető rendezése fogja-e megadni a döntő lökést az irányban, hogy e hazában a nemzet minden számot tevő rétege tömörüljön és meghányva-vetve sorsát, az önségély és közös hozzájárulás, országos szervezkedés útján javítson állapotain. Annyi bizonyos, hogy e reform tökéletesen alkalmas nemcsak a másolásra és a követésre, hanem a siker biztosítására is.

Mérlegelve e reformnak kihatását, kétségtelen, hogy az különösen humanitarius szempontból lesz megbecsülhetetlen. Betegség, munkaképtelenség, nyomor és elöregedés esetén anyagi támogatásban fog részesülni a munkás és hozzátartozója. Igazi megváltó gondolat nyilatkozik meg e tervben, mely a munkásosztály sorsát anyagilag is tetemesen javítani fogja és kétségtelen, hogy az anyagi javulás a szellem, az értelmi színvonal emelkedését is maga után fogja vonni.

De a legörvendetesebb hatása lesz e reformnak a közegészségügyi szempontból országszerte. A rendezettebb életviszonyok a munkások számára biztosított orvosi kezelés, az állandó pénz-segély és az ezekkel járó jobb életmód maga után fogja vonni először, hogy a munkásnép jobban meg fogja becsülni és kimélni életét és így csökkenni fog a halálozási arány, mely

TÁRCA.

Az asszonyok áldozata.

Irta: Claude Couturier.
(Franciaiból.)

— Tönkretettek az asszonyok!

Egy kávéházban, a hol még a gáz is álmosan égett az altató légkörben. Mosolygós arcú, elég jól öltözött ur volt, a gomblyukában vörös szalaggal. Tisztviselőnek néztem, azonban kizárva, hogy zongoratanár volt. Karosszékéből hunyorgatva kacintott rám, hogy lássa, milyen hatása van a szavainak, majd lehajtott a fejét az olyan ember szerénységével, aki tudja, hogy most bámulják. A szomszédasztalnál kártyáztak s ugyancsak hangosan voltak. A nyerők nevetése s a vesztők szitkozódása töltötte a homályos gázfényben borongó termet. A sarokban itt-ott üldögéltek az emberek, újságot olvasva, vagy a kávéjukat kevergetve.

— Ugy van, uram, az asszonyok tettek tönkre — ismételte szomszédom, mikor észrevettem, hogy újra az újságot kezdem olvasni. — Az én történetem elég különös, nem minden nap hallhat ilyent — folytatta, mikor látta, hogy félig bosszús mozdulatot teszek.

— Elhiszem uram — feleltem meglehetősen kedvetlenül.

De aztán mulatságosnak kezdtem tartani a

dolgot s ezt a különös emberkét. Mintegy hatvan esztendő. kopasz, elég üde arcú ember volt, vastag bajusszal, nem szép vonásokkal. Félre löktem az újságot s a fejemet olyan mozdulattal emeltem fel, mely világosan ennyit jelentett:

— Beszéljen.

Az emberke nem kérette magát. Kényelmesen helyezkedve el karosszékében, poharát mintegy bizalmasabbá lett viszonyunk jeléül közelebb tette az enyémhez.

— Első szerelmem a francia történet legrosszabb napjaira emlékeztet. A király kedvesét imádtam. Érti? Persze, arról szó sem lehetett, hogy közeledjek hozzá, de összegyűjtöttem minden kicsiséget, mely rá emlékeztetett. Párisban laktam akkor s megvettem minden festményt, könyvet, rézkarcot, mely imádotfammal összefüggésben volt vagy reá vonatkozott. Apámról csinos örökség szállt rám, de szenvedelmem folytán legnagyobb részének a nyakára hágtam. Házam volt a Citében s ezt megtöltöttem műkincsekkel kedvesem dícsősére. Butoraim mind abban a korból valók voltak s én magam olyan ágyban aludtam, mely valaha az övé volt. Sőt, hogy az én szenvedelmeknek még igazabb kifejeést adhassak, annak a kornak a divatja szerint kezdtem öltözködni.

— Melyik korról beszél? Kibe volt ön ennyire szerelmes? — szakítottam félbe érdeklődve és nyugtalanokodva egyszerre.

Az én emberem lassu, előkelő mozdulattal

nyult poharáért, lenyelt egy korty bort, aztán megszólalt:

— Abban az időben Dubarry asszonyba voltam szerelmes.

Az a gyors mozdulat, melylyel felugrottam, egy cseppet hozta zavarba. Közelebb hajolt hozzám s a lobogva égő gáz bizonytalan fényében szikrázó szemekkel, lázasan lihegő ajakkal folytatta:

— Ez volt első szerelmem; önnek megvallhatom! O uram, feledhetetlenek e pillanatok előttem! Hónapokon át voltunk boldogok együtt; mindenhol az arcképet láttam s az idő úgy mult, mint az álom. Azért mindenhonnan rám mosolygott, bizonyosan tudom, hogy viszont szeretett. Micsoda mosolygás, milyen ragyogó tekintet! Ugy-e csodálatos?

— Valóban az — feleltem.

Kocczintottunk, ismét ivott s folytatta:

— Fájdalom, boldogságom rövid volt, mint a tavaszi éjszaka. Kényyszerülve voltunk elválni; a hitelezők a nyakamon voltak, házam dobra került. Ugy van, a ház, a butorok, a drága festmények és porcellánok, minden, de minden másé lett! Még az arcképek is, még az ágy is! Napokig kóboroltam az utcákon, félig örültem, elfeledve mindent és elfeledtetve mindenkitől. És láttam őt, kiüldöztetve a házból, mely egészen az övé volt! O, hogy nem ölt meg a végrehajtót, a becsüsoket, az egész rongyongyült hadat, mely zajongva osztozott legdrágább kincseimen. De gyáva voltam és megengedtem, hogy Dubarry kisasszonyt kitegyék az utcára,

hazánkban, sajnos, tulságos nagy és növekedni fog az átlagos élettartam; másodsor pedig emelkedni fog a születési hányad és ezzel javulni fog népünk szaporodási aránya, mely most éppen a sok halálozás következtében nem valami fényes: évenként 1 százalék.

A mezei munkások sanyaru sorsa anyagilag, társadalmilag és bizonyos mértékben kulturailag is, rendeztetvén és javittatván, fölmerül a kérdés, hogy e nagyszámu néposztály sarjadékai nem fognak-e más életpályákra özőnleni? Megvalljuk, mi ettől meglehetősen mértékben tartunk és abban fejlődni kezdő agrikulturánk komoly veszedelmét látjuk. A magyar agrikultura egyik legnagyobb baja ősidők óta ugyanis a munkáshiány volt és nekünk meggyőződésünk, hogy e reform következtében, még ha tetemesen föllendül is a népszaporodás — a munkáshiány a mezőgazdaságban okvetlen és fokozatosan emelkedni fog, a mint hogy az a kötelező népoktatás, az iparfejlesztés, a jogegyenlőség és alkotmányos szabadság korszakában másként nem is lehet. E reformmal egyidőben és kapcsolatban tehát okvetlen gondoskodni kell, hogy a mezei munkások nagy osztálya állandóan megtartassék és biztosittassék e nemzetfenntartó foglalkozásnak.

Hogy ez kényszerrel nem megy, az kétségtelen. Hogy telepítéssel, örök bérlettel mehet-e, az egy igen életbevágó kérdés, melynél első sorban a földbirtokos-osztály, mint a magyar államot fenntartó osztály java és boldogulása és teljes biztosítása veendő tekintetbe. Figyelembe véve azonban, hogy e kérdésben a földbirtokos és a földmunkás érdeke a munkásnak pedig földbirtokosra van szüksége, bizonyosra vehető, hogy az érdek-kiegyenlítés meg fog történni.

(—)

mint valami vagyonbukott szatócsnak a feleségét. Iszonyut szenvedtem s czéltalanul róttam az utcákat, míg ügyvédem rám nem talált. Aránylag nagy összeget adott át; vagyol nom romját, mely az árverésen befolyt pénzömegmaradt.

Óráram tekintettem s csodálatos szomszédom észrevette ezt.

— Nem akarom, kedves uram, tovább is rabolni az idejét. Ön szives volt figyelemmel végighallgatni s olyan érdeklődést mutatott, mely művelt, értelmes emberre vall. Vannak a világon olyan drámák, melyekről senki sem tud: az emberi sziv kiismerhetetlen. De pár szóval elmondom önnek, hogy mi történt aztán. Ne csak egy töredéket tudjon meg az életemből. Elmondom önnek, hogy Dubarry asszony után Marie Antoinette következett, azután Staelné, azután Tallien asszony, George kisasszony, Rachel, Dorvalné, Metternichné, Bernhardt Sára. Mindegyiket egyképpen imádtam, mindegyiknek lakást rendeztem be. De most már megvénültem; hideg vagyok és közömbös. A helyzetem is arra utal, hogy összehúzódva éljek; emlékeim pedig elmosódtak s eltűntek tűnő ifjúsággal. Tönkretettek az asszonyok!

A felöltömért nyultam. Távozni készültem, belül örvendezve, hogy ebben az álmos kávéházban ilyen nagyszerű beszélgetőtársra találtam.

— S most kibe szerelmes? — kérdeztem távozóban.

— En? Senkibe. Gasdasszonyt tartok, az főz rám.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 15.

Csekély érdeklődés mellett folytatta ma a ház a tőzsdeadó tárgyalását, amelyhez elsőnek Barta Ödön szökött. Keveselte a javaslat követelményeit és a tőzsdének nagyobb megadóztatását kívánta.

Érdekes, alapos és szakszerű beszédben fejtegette Weisz Berthold a tőzsdeadó hatását, következményeit és magának a tőzsdének fontosságát. Beszéde tetszett a jobboldalnak már azért is, mert Polónynak egy megjegyzésére pompásan ríposztozott. A folyosón mindjárt Weisz-adomát is fabrikáltak.

— Weisz Berthold a konzervatív politikához csatlakozott.

— Természetes, hiszen konzervekkel szerzett néhány milliót.

Weisz után Polónyi beszélt össze sok mindenfélét.

A szünet után Darányi miniszter fontos törvényjavaslatot nyújtott be a birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról.

Ezután Páder Rezső beszélt.

Részletes tudósításunk itt következik:

A tőzsdeadóról.

Elnök: Tallian Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Lukács László, gróf Széchenyi Imre, Plósz Sándor, Hegedüs Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

A jegyzőkönyv hitelesítése után, következett a napirend szerint szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Barta Ödön: Pártja a javaslat felett való állásfoglalást nyílt kérdésnek mondta ki. Ő tehát a saját uézetét tolmácsolja. Rakovszkyval szemben első sorban kijelenti, hogy a javaslat nem az ő sürgetésöknek és programmszerű követelményüknek az eredménye, hanem régi követelés és saját pártja is kívánta, ~~kielégelt~~ ne keressuk az eredetét, mert nem volna semmi sem veszélyesebb az országra nézve, mintha a kormány bizonyos áramlatok kedvéért hozna a Ház elé javaslatokat. (Tetszés.)

Ez a jelenlegi javaslat különben sem hus, sem hal, az ember azt sem tudja, hogy mi csoda. Adónak akarja a miniszter tekinteni,

pedig bélyeg. Bélyegszámba megy, pedig (Tetszés balról.) Általánosságban elfogadjam javaslatot, mert a tőzsd adót szüksége tartja, de ha a részleteknél teendő módait el nem fogadják, úgy harmadik olvasás nem szavazza meg. Végül határozati javaslat nyújtott be, mely szerint az 1881. XXV. cz. rendelkezései kiegészítendők. (Helyeslé szélbalon.)

Rakovszky István: Okosan beszélt!

Weisz Berthold: Azt bizonyítja, hogy tőzsdeadó nagy állami jövedelmet nem hozni. Hasztalan hivatkozik Rakovszky linre, illetve németországi példára, hogy a tőzsdeadó 42 millió frankra rug. Ebből a lajdunképeni tőzsdeadó csupán 13 millió má tehát 8 millió és néhány forint. Tekintve nagy német tőzsdék óriási forgalmát ez bi csekély adójövedelem. Mégis helyes, hogy törvényjavaslattal előállott a kormány, mert adóforrást nyit meg és nem veszélyeztet kereskedelmi forgalmat. Sok vádat hoznak a tőzsde ellen. Azt állítják, hogy ott a játékosok csak nyerhetnek. Szólok tud pé arra, hogy egy kereskedő, akinek 40 millió vagyona volt, tönkre ment. Ha azok, a kik tőzsdét támadják, elmennének oda. . .

Polónyi: Isten mentsen meg!

Weisz Berthold: Polónyi képviselő már annyiszor volt a tőzsdén, hogy neki kell már újabb tapasztalatokat tenni. (Zúderültség)

A tőzsdére, ha a nemzetközi kereskede és gazdasági forgalomban szerepet játszó akarunk, szükség van. Ezt senki sem tag hatja. A javaslat ezt kétségbe nem vonja azt el is fogadja a már említett okoknál fog (Helyeslés jobbról.)

Dal a börzéről.

Polónyi Géza: Furcsán tartja előtte s lőnek ama okoskodását, hogy a börzén veszít is az ember. Hiszen fájdalom, azt igen jól tud itt e Házban számos képviselő. Ok és mi inkább azt akarnók tudni, hogy mikor lesz nyerni? (Derültség.) Azt is mondja Weisz, hogy a tőzsdén is, mint mindenütt más helyen vannak gonosz emberek. Nem ez a baj, hanem az a baj, hogy napról napra a csúszás és hanyatlás. A tőzsdé dása eszébe juttat neki egy börzekuplét, így hangzik:

In Paris wohnen auch Francosen,
Sie haben an zerissene Hosen.
A' böhmische Köchin is no' ka klawier,
Zweimal zwei is gewiss schon vier!

(Derültség.)

A csók.

— Spanyolból. —

Az x-i fegyházban sok hirhedt gonosztevőt tartottak ingyen-ellátásban. De a több mint háromszáz fegyencz között volt egy, aki mindnyáját fölülmulta.

Társai „farkas“-nak nevezték.

Hatvanéves volt és 24 év óta fegyencz. Kora ifjúságától fogva lopás és gyilkosság mtatt megösmarkedett az ország csaknem összes börtöneinek és fegyházainak beléletével. Senki sem tudja, hogy mikép sikerült neki az akasztófát elkerülni. Ámbár egy súlyos vétség miatt 20 évet töltött fegyházban, mihelyt kiszabadult megölt egy asszonyt és két gyermeket. Ezért életfogytiglani fegyházra ítélték. Oly vad volt, hogy a többi fegyenczek nem mertek hozzá közel menni, hanem félelmen kerültk. Több ízben megtette, hogy tulajdon társait fogjaival, vagy munkaeszközeivel súlyosan megsértette. Olyan vérszomjas volt, mint egy vadállat.

A földön ülve és harisnyákat sebesen kötve némán töltötte a napokat és heteket. Borzas fekete hajjal fedett fejét, bozontos szakállával, melyet senki nem mert leberetválni, a mellére csüggesztette; ha néha feltekintett: vad, fekete szemei fenyegetőleg villogtak. . . Valóságos réme volt a fegyháznak. A fegyenczek hátat fordítottak neki, hogy félelmes tekintetét ne kelljen látniok.

Egy napon új igazgató jött a fegyházba, ki nagy szigorúság hírében állott. A fegyenczek sanda szemekkel tekintettek rá. Az igazgatónak bájos leánya volt, Auróra névvel, ki alig volt még hatéves, amikor atyja a fegyház igazgatását átvette. Egy este érkezés idején atyjá-

val együtt lement az udvarba. Gyermekes nyúlással nézte a rabokat, mi még ezekre a vadszárnyú kedélyekre is szelidítőleg hatott, kedvesen csóválta, hol erről, hol arról, sőt néhányat megcsóválott a szerencsétlekek, közül. Egyiket megkérdezte: hogy hívják; a másikat, hogy izlik az étel: a harmadikkal, aki gyilkosság miatt 10 évi fegyházra volt ítélve, enyelgett, ami fásult embert annyira elbájolta, hogy kedélyesen megkínálta ételével. A gyermek megkérdezte atyját, hogy szabad-e, és a midőn engedelmet kapott, jóízűen evett néhány kanállal. A fegyenczek nevettek. Néhányan megkérték, hogy legyen szószólójuk édes atyjánál, voltak azonban olyanok is, akik szitkozódtak a rossz étel miatt.

Távol a többiektől, félig megfagyott étellel mellett ült és mogorván, fejét mélyen mellé hajtván és szemfényvesztő gyorsasággal harisnyát kötve a „farkas“. Apa és leány tisztességes távolságban állottak meg előtte, ő nekiket sokat törődött velük. Csak elfojtott morgó hallatszott ajkáról, és a tü még gyorsabban járt ujjai között. De mégsem állhatta meg, hogy egy sanda pillantást ne vessen rájuk. A gyermek hozzá akart menni, de atyja visszatartotta.

— Szeretném közlőrl látni — mondta Auróra.

— Nem, nem, kicsikém, nagyon mérgező és vérszomjas, nem mehatsz hozzá. Egész életét börtönben töltötte és még harmincz évet itt kell töltenie.

— Harmincz évet! Szegény ember!

A farkas erre a szóra felemelte a fejét és bámsz szemekkel nézett a leánykára. Az igazgató valamit mondott a leánynak, aki erre, mi

Förster Ottó: No most haza lehet zónázni.
Polónyi: Tisztelettel van a becsületes effektio üzletek iránt, de a tőzsdén számos család fordul elő és ezeket a tőzsde-üzletekből épen a tőzsde becsülete érdekében ki kell küszöbölni. Az olyan üzletek, mint pl. az „in sich“ üzletek, vagy a „brájte“ — nem egyebek csalásnál.
Rakovszky István: Micsoda tolvajnyelv ez?
Polónyi: Magyarázza, hogy a brájte az árák fluktuációjának hamis kihasználását jelenti. Ő a javaslatot elfogadja azért, mert ezt kiindulási pontnak tekint a tőzsdeadó behozatalára. másutt is módosításokkal jutottak el a rendszeres megadóztatásig. Majd eljutunk mi is csakhamar odáig, hogy novelláris uton rendezve lesz a börzeadó. Azt óhajtaná, ha legalább az árutőzsdét decentralizálnák és különösen Fiumében állítanának fel ilyen tőzsdét. A javaslatot elfogadja.

Uj törvényjavaslat.

Öt perc szünet után:

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a *birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszonyok szabályozásáról*. (Zajos helyeslés.)

Páder Rezső rövid határozati javaslatot nyújtott ezután be a *kötelező lajstromozás* tárgyában.

Ezzel az általános vita befejeződött.

Lukács László pénzügyminiszter reflektált az elhangzott kifogásokra. Barta Odönnel szemben utalt Polónyi Géza fejtegetéseire, a melyeknek szakszerű részéhez nagy részben hozzájárul, határozati javaslatát azonban nem fogadja el. — *Polónyival* szemben utal arra, hogy sok állítása tévedésen alapul. — *Rakovszkyval* polemizálván tiltakozik az ellen, hogy a javaslatban reakcionárius intézkedések lappanganának, ilyesmi nem fér meg avval a programmal, a melyen áll.

Rakovszky határozati javaslatát nem fogadhatja el, egyrészt mert hatalmas rázkódással járnának, másrészt a tőzsdét oly zaklatásnak tenné ki, a mely jogosnak egyáltalán nem mondható.

Ezzel az ülés véget ért.

ban állapotok meg, hogy a javaslatot újból a *tavalyi szövegezésben* terjesztik a törvényhozás elé.

Az osztrák pénzügyminiszter.

Bécs, május 15. (Saját tud. távirata.)
Böhm-Bawerk osztrák pénzügyminiszter Budapestről visszaérkezett.

Az orosz hajóraj utja.

Odessza, május 15. (Saját tud. táv.)
 Az orosz önkéntes hajóraj *Petersburg* nevű gőzöse legközelebb körülbelül 700 katonával Vadivosztokba megy.

A konzuláris egyezmény.

Konstantinápoly, május 15. (Saj. tud. táv.)
 Az idevaló görög követség ma valamennyi nagykövetnek átadta a konzuláris egyezményre vonatkozó memorandumát. A memorandum megvilágítja azokat a pontokat, a melyek nézeteltérésre adtak okot a görög és török megbízottak között és azt mondja, hogy mivel közvetlenül megegyezni nem tudtak a görög kormány a békeszerződés idevágó czikke értelmében elhatározta, hogy a kérdés megoldása végett a nagykövetek döntésére bizza a dolgot. A görög követség ezzel egyidejűleg jegyzéket adott át a portának, a melyben arról értesíti, hogy átadta memorandumát a nagyköveteknek.

Uj katonai attasé.

Pétervár, május 15. (Saját tud. táv.)
Roop orosz vezérkari alezredest a bécsi orosz nagykövetséghez katonai attasévé nevezték ki.

biztosítani a gazdatiszteknek is bizonyos elégtelenséget a jövő iránt, melyet pályájukban, főleg a *nyugdíj hiánya miatt*, eddigelé elég érzékenyen nélkülöztek.

A javaslat első része a szerződésekkkel foglalkozik, majd a jog- és kötelességi kört szabja meg, a melyek természetesen a szerződés megállapítása szerint módosulnak. Legérdekesebb része a javaslatnak az, mely a *nyugdíjat és a felmondást* szabályozza. Ez így hangzik:

Ha a birtokos a gazdatiszt, illetőleg családja részére a szolgálati szerződésben a nyugdíjazás vagy végkielégítés kiszolgáltatása tekintetében messzebb menő kötelezettséget nem vállal, — a gazdatisztnak a szolgálati időtartam alatt bekövetkezett halála esetében a birtokos köteles a gazdatiszt özvegyének vagy kiskorú gyermekeinek — ha a gazdatiszt ezen törvény életbe lépte után legalább öt évet töltött szolgálatában, fél évi — ha pedig több mint tíz évet töltött szolgálatban, egy évi javadalmazásának megfelelő összeget végkielégítésül kiszolgáltatni.

Ha a gazdatiszt, a felmondás nélküli elbocsátásra jogot adó esetben a birtokos tudomására való jutása után harmincz napon belül hal meg: a birtokos nem köteles a végkielégítést kiszolgáltatni.

Ha a gazdatiszt halála esetére biztosítva volt és a biztosítási díjat egészben a birtokos fizette, — a birtokos az első bekezdés szerint járó végkielégítésbe a kifizetett biztosítási összeget egészben betudhatja. Ha a birtokos csak részben fizette a biztosítási díjakat, a végkielégítésbe a kifizetett biztosítási összeget abban az arányban tudhatja be, a mely arányban a biztosítási díjakhoz hozzájárult.

A végkielégítés összege a gazdatiszt halála napjától számított fél év alatt kell kifizetni.

Az elhalt gazdatiszt családjának a birtokos minden esetben az elhalálozás napjától számított három hónapra köteles megfelelő lakást adni, vagy annak értékét megváltani. Köteles továbbá a család elköltözéséhez a legközelebbi vasutállomásig vagy azzal egyenlő távolságig a szükséges igaerőt szolgáltatni.

A szolgálati szerződés megszűnik annak az időnek a leteltével, a melynek tartamára azt kötötték. Ha határozott időtartam nem volt kikötve: bármelyik fél felmondhatja a szolgálati viszonyt. A felmondást írásban kell megtenni.

Ha a szolgálati viszony a szolgálati idő letelte után a kötelezett által a másik fél tudtával folytatattatik: úgy az határozatlan időre meghosszabbítottnak tekintendő.

Ha a felek a szolgálati szerződésben másként meg nem állapodtak, fontos okokból, nevezetesen a birtok eladása, a bérlet abbanahagyása, továbbá a birtokos személyében, — a birtok állagában, vagy kezelésében beállott változások esetében a határozott időre kötött szerződés is felmondható.

A felmondási idő, ha a felek a szerződésben másként meg nem állapodnak, az okleveles gazdatiszt szerződésénél egy év, az oklevéllel nem bíró gazdatiszt szerződésénél pedig fél év.

Az okleveles gazdatiszttal kötött szerződésben három hónapnál, az oklevéllel nem bíró gazdatiszttal kötött szerződésben egy hónapnál rövidebb felmondási időt a szerződésben nem lehet megállapítani. Hatálytalan az olyan megállapodás, a mely a felmondási időt a gazda-

TÁVIRATOK.

A kvóta.

Budapest, május 15. (Saját tud. táv.)
Szell Kálmán miniszterelnök ma délután **Körber** osztrák miniszterelnökkel és **Goluchowski** gróf külügyminiszterrel az új kvóta-javaslatról hosszasan tanácskozott. Ab-

előtt atyja visszatarthatta volna, a fegyenczhez futott.

— Meg akarom csókolni! — szolt édesen.

És megtette. Megcsókolta a vad ember homlokát és így szolt hozzá:

— Itt van, bácsi, és ne légy olyan haragos! Ezzel megfordult és visszament az atyjához.

A „farkas“ megmerevedett. Nem szolt semmit, csak rekedt morgás hallatszott torkából, és ideges gyorsasággal dolgozott tovább. Csak amidőn apa és leány az ajtót elérték, emelte föl a vén fegyencz fejét és sokáig nézett utánuk.

Igy telt el a délután és este, a mikor a fegyenczeket elzárták, mint a vadállatokat szokás. Napok és hónapok multak, a szigorú felügyelet alatt álló fegyházban nem történt semmi különös. Egy napon váratlanul zendülés ütött ki. A rabok nem akarták az ételüket megenni. Az engedetlenség nyílt zendüléssé fajult.

— Gyorsan, igazgató ur! Az egész fegyenczsereg fellázadt!

Az igazgató felugrott és szobájából kislépetve, kívülről bezárta azt, hogy gyermeke ki ne jöhessen. A midőn az udvarba érkezett, 600 emberrel találta magát szemközt, kik kíséssel hegyezett kanállal vadul hadonáltak a levegőben.

Az igazgató nem olyan ember volt, hogy engedjen. Intette őket, de rá se hallgattak. Megragadták és mintegy 100 lépésnyire vonszolták, köveket dobáltak fehéhez... hiába sütötte el revolverét, pár pillanat még és vége lesz életének. Ekkor az utolsó pillanatban egy vadállati külsejű ember tört magának

utat az őrjögő fenevadak között. A „farkas“ volt.

— Ne félj, itt vagyok! — ordította menydördő hangon a már elalélt igazgatóhoz, kinek testét átkarolta jobb kezével, hosszú késével halálos sebeket osztogatott maga körül.

Most őt érték a kövek, és több súlyos sebből kezdett vérzeni. Végre előrohant a fegyveres őrség és rendet csinált fegyverével. Sok rab fetrengett vérében. Az igazgató csak könnyű sérüléseket szenvedett. A „farkas“ azonban sebektől boritva, haldokolva feküdt a kövezeten.

Az igazgató saját szobájába vitette föl a haldoklót. Fehér ágyra fektették, tagjai vonaglottak, melléből fájdalmas hörgés hallatszott. A pap az utolsó kenettel akarta ellátni, de a „farkas“ visszataszította őt. Most fölemelte a fejét és az igazgatóra nézve e szavakat erőszakolta ki magából:

— A gyermeket... a gyermek...

Az igazgató megértette, hogy mit akart. Besietett a szobába és kihozta a síró gyermekét. Éppen legfőbb ideje volt. A „farkas“ elhaló tekintettel nézett a leánykára és e szavakat sutogta:

— Még egyet... még egyet...

Az apa fölemelte gyermekét és a körülállók egy csókot hallottak a fegyencz halálveritékés homlokán elcsattanni.

Es mig a lelkes imát mormogva a szent olajjal érintette a haldokló homlokát, az igazgató és gyermeke, valamint a hivatalnokok az ágy körül térdeltek. A gyermek csengő, szelid hangon imádkozott:

— Mi atyánk, ki vagy a menyekben...

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

A képviselőház mai ülésén nyújtotta be **Darányi Ignác** földmivelésügyi miniszter a *birtokos és a gazdatiszt közötti jogviszonyok* szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Sok fontos, sok humánus intézkedést tartalmaz ez a javaslat, a mely hivatva lesz végre

tisztre nézve másként állapítja meg, mint a birtokosra nézve.

A gazdatiszt a szolgálatból *felmondás nélkül elbocsátható*: a) ha a birtokost, annak családtagját, intézkedésre jogosult megbízottját tetteleg bántalmazza: becsületében sérti, vagy rágalmazza; b) hűtlen kezelés esetében; c) ha fegyház, börtön vagy fogházzal büntendő bűncselekmény miatt jogerősen vád alá helyeztetett, vagy elítéltetett, vagy ha 30 napnál hosszabb időtartamu államfogház vagy elzárásra ítéltetett; d) ha a birtokosnak vagy intézkedésre jogosult megbízottjának a szolgálatra vonatkozó meghagyása teljesítését megtagadja; e) ha hotrányt okozó erkölcsstelen életet él; vagy f) ha a birtokosnak szándékosan kárt okoz.

Ily esetben a gazdatisztnek csak tényleg megszolgált javadalmazását köteles a birtokos kiszolgáltatni.

A gazdatiszt, *felmondás nélkül kiléphet* a szolgálatából: a) ha a birtokos, annak családtagjai, intézkedésre jogosult megbízottja őt, vagy családja tagját tetteleg bántalmazza, becsületében sérti vagy rágalmazza; b) ha javadalmazását a birtokos felszólítás daczára sem szolgáltatná ki pontosan; c) ha a birtokos tiltott cselekmény elkövetésére hívja fel; d) ha a birtokos őt nem gazdatiszti szolgálat teljesítésére kötelezi.

Ily esetekben a gazdatisztnek, a felmondási időre járó javadalmazását köteles a birtokos kiszolgáltatni.

Az a fél, a ki a szerződést fel akarja bontani, köteles erről a másik felet, a felbontás okául felhozott eset tudomására való jutása után harmincz nap alatt írásban értesíteni. Harmincz nap eltelté után azon eset alapján a szerződés fel nem bontható.

A HUNGÁRI HADVÉDELME.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

Az angolok minden küzdelem nélkül, vér nélküli harczzal vették be Kronstad-ot és így *Steyn* elnök kénytelen volt az ország fővárosává nem Lindleyt, mint ahogy annak idején jelentették, hanem *Heilbront* megtenni és a kormány székhelyét ide áthelyezni. Heilbron inkább fekszik északra, mint Lindley és közelebb is van a Vál folyóhoz.

Bur részről nyilvánvalóan oda törekednek, hogy Oranje állam keleti vonalát védjék. Innen egyenes összeköttetést tarthatnak fenn a Natáiban hátrahagyott bur csapatokkal és megakadályozhatják az angolok érintkezését *Buller* seregével.

Hogy *Roberts* lord fog-e boldogulni Transzállal, az még nagy kérdés. A burok jól megdöntött stratégiai okokból vonultak vissza a Válig s engedték az angol hadvezért kardcsapás nélkül előbb és előbb, mint azokról annyi dicsőségteljes sürgönyt küldött haza Londonba. Pedig hát győzelemről szó sincs. Sőt még igen nagy baj származhatik ebből a gyors előnyomulásból, mert a burok Bloemfontein tájékán már napok óta fenyegetik *Roberts* lord irtózatossá hosszú élmezési vonalát s megtörténhetik, hogy az éhség visszafordítja az egész hadsereget.

Roberts lord kellemes hírekkel akarja meglepni *Viktória* királynőt az e hét péntekjére eső születésnapja alkalmából. Valószínű, hogy akkora eléri a Vált, de még valószínűbb, hogy ott nagy katasztrófát mérnek rá a burok, ami nem lesz kellemes meglepetés sem reá, sem a királynőre.

Mai távirataink a következők:

London, május 15.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Pretóriából 12-iki kelettel: A burok ma heves ágyú-és puskatűzzel megtámadták Mafekinget. A bészülöttek negyedét egy gránát fölggyújtotta és elhamvasztotta.

A Delagoa-öblön keresztül való élelmiszer-behozatal eltiltása leginkább az angolokat fogja sújtani, mert az élelmiszereket első sorban a burgherek, azután a semleges hatalmak alattvalói között osztják szét és csak azután kerül a sor a foglyokra.

London, május 15.

Buller tábornok jelenti, hogy ma Dun-dee-be csapataival bevonult.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Próbák a színházban.** A szintársulatnak hivatalosan ugyan szünetje van, de azért a munka nem pihen teljesen az immár állandósított színészetnél. *Leszkay* András igazgató nap-hosszat szorgoskodik a jövő nyári évad előkészítése érdekében és különös erélyvel sietteti a szinkör elkészítését, mert ha 25-én a próbákat el nem kezdenék a teljesen rendben levő színpadon, akkor *junius 1-én* lehetetlen a szinkört megnyitni. És a dátum pedig most már országosan ismert, mint a magyar vidéki színészet egyik dicsőségben jelentős napja. A szintársulat Aradon maradt tagjai sem birják el a szünetet teljesen munka nélkül. Az énekes személyzetet minden másnap foglalkoztatja a színház szorgalmas karmestere, *Békési* Ferencz. A szolóénekesnők közül *Felhő* Rózi próbálgatja szorgalmasan *A görög rabszolga* Iris szerepét, melylyel legalább is akkora dicsőséget akar szerezni, mint *A babá*-val, melyet mindjárt a szinkör megnyitása után az első színmű második estén fog a közönségnek újra

* **Tó a színpadon.** A nyári szinkörnek egyik érdekessége lesz *A sötét titok* színmű előadása, melyben több felvonásban egy tó a színhely. Ez nálunk nem festett kép, hanem valóságos vízmedence lesz 10 méter hosszúságban és 6 méter szélességben. Épen elegendő, hogy a színészek és színésznők a kiknek szerepük úgy kívánja kényelmes fürdőt vegyenek benne. A hatalmas üvegfalakat, melyekkel a vízmedence körül lesz véve, ma rendelte meg *Leszkay* András igazgató.

* **Goldmark hetvenedik születés napja.** A *Nemzeti Zenede* igazgatósága hazánkfiához *Goldmark* Károlyhoz születésének mai 70-ik évfordulója alkalmából rendkívül díszesen kiállított üdvözlő iratot intézett.

A külföldi sajtó királyunkról és a trónbeszédéről

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

A delegációk megnyitásával kapcsolatban az ott elhangzott trónbeszédet a külföld irányadó lapjai úgy tüntetik fel, mint *Európa bekéjének garanciáját*, a melyhez Oroszország, Anglia s a kis államok is egyaránt gratulálhatnak. A jelentőségteljes szavak nyomán, melyek királyunk ajkairól elhangzottak, a béke hymnusa zendül meg a világsajtóban. A berlini találkozó és *Goluchowski* gróf külügyminiszter expozéja is növeli ezt a felfogást, mely főleg a hármasszövetség nagyjelentőségű sikereinek méltatásában és elismerésében nyilatkozik meg, keresztül az egész világsajtón.

A párisi *Gaulois* ő felsége trónbeszédét méltatva, kiemeli az *Ausztria-Magyar-*

ország és Oroszország között való egyetértésről szóló passzus jelentőségét és hozzáteszi, hogy a trónbeszéd világosan kimondja, hogy a legutóbbi berlini császártalálkozásnak nem volt a hármasszövetség egyszerű és világos megerősítésén túl menő jelentősége.

A berlini *Kleines Journal* írja: *Ferencz József* császár és király ő felségének nagy jelentőségű szavait bizonyára az egész földkerekségen fontos garanciaként és megerősítésként fogják fogadni.

Goluchowski gróf külügyminiszter ki-egészítő beszéde a berlini ünnepek hatása alatt áll és szintén úgy hangzik, mint a *békeszövetség megerősítése*. Ezek a fejtegetések fölöttébb örvendetesek és bizonyágot tesznek *Közép-Európa erős bekeirányzatáról*, amelyhez úgy a hármasszövetség államai, mint Oroszország, Anglia és a kis államok is gratulálhatnak maguknak.

A londoni *Morningpost* azt mondja *Goluchowski* gróf külügyminiszter expozéjából, hogy megegyezik általános karakterével a delegációnak, amely eddig ki tudta kerülni a nemzeti viszályokat és csupán arra szoritkozott, hogy a közszükségletekről körültekintéssel és takarékosan gondoskodjék. *Goluchowski* grófnak az a kijelentése, hogy az általános béke fenn fog tartatni, meglegedést kelt és tényleken alapszik.

A *Daily Chronicle* azt mondja, hogy *Goluchowski* gróf beszédének legfontosabb része az, amely kiemeli a legutóbbi berlini találkozást mint a hármasszövetség megerősítését és ezéleszt tesz a *hármasszövetségre*, mint a *békének zavaros időkben való garanciájára*.

Kétségtelenül nyilvánvaló jele az európai érdekek szolidaritásának, hogy Anglia egész hadseregét a *Daily Chronicle* foglaltsága hét hónap óta egyetlen hatalmasságot sem csábított arra, hogy Angliát megtámadja. A nevezett lap végül idézi *Goluchowski* szavait és maga is annak a reményének ad kifejezést, hogy jövőre is sikerül a súlyos következményű meglepetéseket kikerülni. *Goluchowski* grófnak az intervenczióra vonatkozólag kifejtett álláspontját a nevezett lap föltétlenül korrektnek mondja.

Hazatért búr szabadságharczos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Megemlékeztünk nemrégiben arról a nagyváradi fiuról, akit kalandra szomjas vére oda ragadott a délafrikai harcmezőkre, a szabadságért küzdő burok csatasorába.

Propper N. János, így hívják a burok nagyváradi katonáját, a *Ladysmith*nél vívott küzdelemben megsebesült: mellét ütötte át az angol fegyver golyója. Súlyos sebével a vitéz harcros, — ki azelőtt kereskedelmi tengerész volt az *Adrián* — haza került a csataterrről, s a pólai tengerészeti kórházban gyógyította magát. A gondos ápolás csakhamar visszaadta egészségét, s néhány hét múltán épen hagyta el a kórházat.

Fölgyógyulása napján kapta kezéhez Nagyvárada város katonai ügyosztályának hivatalos irását. A huszonegy éves *Propper* János tudniillik nem állott még az asszentálló bizottság előtt, smivel a sorozás idejét lekéste, utóállításra hívták.

A kalandos fiatalember szombaton éjjel érkezett szülővárosába: Nagyváradra. A szélesvállu erős, katonás fiut, ki a matrózok ruháját

viselte, ugyancsak körülfogták ismerősei, rég elhagyott barátai, akiknek igen érdekes dolgokat beszélt el az angol-bur háborúról.

Elmondta, hogy amint az első csatahírt meghalotta Pólában, emésztő vágy szállta meg, valami lázas epedés, hogy a szabadságért küzdők sorába álljon. Elhatározta, hogy minden áron elvitorlázik Délafrikába, s bár bajtársai, a viharban sokszor edzett tengerészek mindenképp igyekeztek lebeszélni szándékáról, egy francia hajóval, — mely a múlt télen kötött ki Pólában — utra kelt. A hosszú tengeri ut eléggé viszontagságos volt, s erősen megviselte a hajó népét.

Propper János a harcztéren Cronje tábornoknál jelentkezett, a rettentetlen hadvezérnél, ki azóta Szent Ilona szigetén szenvedni szomorú fogságát. A vezér örömmel fogadta seregébe a fiatal magyar harczost, ki vitézül vette ki részét Ladysmith ostromában.

Cronje harczai erényeiről, emberséges szívére igen kedves epizódokat elevenített föl a burok magyar katonája, a ki közvetlen tanuja volt többek közt a következő megható jelenetnek: Gallyakból hevenyészett ágyon sebesültet hoztak a katonák, fiatal, sápadt bur vitézt, a kit ellenséges gránát ütött le a lábáról. A sebesült homloka erősen gyöngyözött a láz verejtékétől, mikor elvitték a tábornok előtt, Cronje megállította a katonákat, *letörölte kendőjével az izzadságot* a sebesült arczáról, s megcsókolta a sebesült homlokát.

Propper János különben Ladysmithnél sebesült meg, s a saját kérésére hozták haza.

A senki lánya.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

A bécsi rendőrség egy gyerekhez keresett anyát állítólag látta, a gyereket gondozás végett attól átvette, de vallomása szerint az sem tudja, hogy ki volt az asszony. A rendőrség ezt nem igen tartja érthetőnek s a romantikus szálakkal gazdag ügyet nagy érdeklődéssel nyomozza. A gyerek egyelőre lelelenczházba került.

Stupek József ügynök egy három és fél esztendő kis leányt bizott pár hét előtt egy napszámos asszonyra, a kit korábbi időkből ismert volt, avval a kéréssel, hogy tartsa magánál néhány napig. Elmondta az asszonynak, hogy a gyereket az anyja most nem tarthatja magánál s őt bizta meg ideiglenes elhelyezésével.

A szegény asszony magához vette a kis leányt és nagy szeretettel gondozta. A hogy a napok teltek, egyre jobban megszerette az okos kicsikét és szinte szerette volna, ha megtarthatta volna magának. Csakhogy ehhez nagyon szegény volt s így ha kaphatta volna is le kellett volna mondania arról, hogy a gyermek nála maradjon. De erről — úgy hitte — szó sem lehet, hiszen a gyerekéért eljön majd az anyja.

A napokból lassan hetek lettek, de a kis leányért nem jelentkezett az anyja és Stupek sem volt semerre se látható. A szegény napszámos asszony pedig már birta tovább a gyermek eltartását, magának sem igen volt miből élnie. Miután a gyermek anyja nem jött, úgy gondolkodott, hogy majd felkeresi ő. Kérdezgette a kicsit, hogy mi a neve, s ez azt mondta, hogy *Virtel* Hildának hívják. Keresett-kutatott ilyen nevű asszony után, de nem akadt seholy nyomára. Végre is nem tudott egyebet tenni, a rendőrséghez fordult.

A rendőrség első sorban is Stupek József

ügynököt kutatta fel. Mikor megtalálták és kihallgatták ez ügyben, valóságos regényt mesélt el. E szerint a kis leányt egy fiatal asszony bizta rá. Ez a fiatal asszony állítólag egy gazdag patikáros elvált neje, a kivel Stupek egészen véletlenül találkozott. Az asszony azt mondta neki, hogy férje most külföldön van s ott újra nősülni készül. A kis gyerek számára állítólag 10.000 forintot tett le s ő — az asszony — most ennek a pénznek a felvétele végett utazik el. Gyermekeit azonban nem viheti magával s így kénytelen azt gondozás végett az ügynökre bízni. Igérte, hogy visszatérte után dus jutalmat ad neki.

Stupek vallomása szerint hitelt adott az asszonynak, a gyereket magához vette, aztán hónapokon keresztül ápolta, de mert az anyja nem jött, ő neki pedig üzleti utra kellett mennie, rábizta a napszámos asszonyra a gondozást s ott hagyta a kis leányt avval az elhatározással, hogy ha az anyja jelentkezik, akkor nyomon vezeti.

A rendőrség nem találta ezt a vallomást teljesen megnyugtatónak s a nyomozást minden irányban fentartotta továbbra is. A kis leányt gondozás végett egyelőre a lelelenczházba helyezték.

Az eddigi nyomok arra vallanak, hogy az anya vagy Bécsben van, vagy Budapesten s a kis leányt úgy látszik szándékosan hamis névre tanította be, hogy annál könnyebben eltűnhesen és ne akadjanak nyomára.

Az összeférhetlenségi szabó.

(Visszaélés három „politikus“ nevével.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

A képviselőház elnökéhez tegnap tudvalevőleg újabb összeférhetlenségi eset bejelentése érkezett.

több szabadelvűpárti képviselő összeférhetlenségi ügyének bejelentése fog a képviselőház elnökéhez érkezni és egy pár napig, — míg a nevek el nem fogynak — nem is szűnik meg ez a bejelentési hecycz.

Markó Márton szabómester, Sági Adolf nyomdász és Nagy Sándor cipész-mester voltak a bejelentői Lánzy Leo, Münnich Aurél és Gajári Odön képviselők összeférhetlenségi ügyének és ismeretlen személyük nem adhat semmi világosságot, hogy mely irányban lesz a szabadelvű-párti képviselők ellen a támadás.

Lapunk budapesti tudósítója felkereste ma mind a három bejelentőt; ezek közül az egyiket meg is szólaltatjuk, úgy, a mint a feltett kérdésekre válaszolt.

Érdekes ezek a válaszok. Kiderül belőle — a mi fölött egyébként az ország közönsége egy pillanatig sem kételkedett, — hogy Ugron hívei maguk csinálták meg az összeférhetlenségi bejelentéseket, még pedig — és ez is érdekes — úgy, hogy azokról mit sem tud az a három egyszerű iparos, a kinek nevével visszaéltek és aláírását formálisan ráhamisították a papirosra.

Tudósítónk erről a következőket táviratozza: Ma délelőtt meglátogattam a politikus szabót, hogy megtudakoljam tőle, mennyiben van érdekelve az összeférhetlenségi bejelentés megcsinálásában.

Markó Márton érdemes szabómester belépésekor abbahagyta egy nadrág „férczelését“ és illemtudóan bevezetett külön szobájába, ahova velünk együtt a magas politika is bevonult.

A jó magyaros képű mesterember, kinek szemre:

— Szokott politikával foglalkozni? — készséges bőbeszédűséggel mondta el:

— Mint jó magyar ember, törődöm a haza ügyével, gondolkozom felettük, beszélek is róluk másokkal.

— Vannak politikai barátjai és milyen pártiak azok?

— Függelenségiék mind, mert csak azokkal barátkozom.

— Tudja-e azt, hogy most a magyar ember többféle függetlenségi lehet? Melyikhez huz a szive?

— Már én Ugron-párti vagyok, ismerem Ugront, úgy mint magamat, Udvarhelyen nevelkedtünk fel, onnan ismerem még Bartha Miklóst is.

— Bizonyára tud mester ur is arról, hogy mennyi baja van most Ugron-Gábornak; mit szól hozzá?

— Hát olvastam biz én azt a sok csunya dolgot, amivel üldözik Ugron Gábert, de nem is hagyjuk a piszkolódást úgy szabadjárá.

— Talán cselekedni akarnak ellene?

— Vasárnap este, a Sztanoj-kávéházban, ahol mi Ugron-pártiak összejönni szoktunk, beszélgettünk erről az ügyről és meghánytuk-vettük a dolgot, hogyha már Ugront bántják, akkor mi is elérántjuk egyelőre a szabadelvűpárti képviselőket, akik még szorosabb összeköttetésben vannak az állammal, mint Ugron Gábor.

— Ezt meg is tették. A mai lapok már megírják, hogy mester ur is bejelentést tett a képviselőház elnökénél Lánzy Leo képviselő ellen.

— Ez az, amit nem tudok megérteni; meg akartuk mi tenni ezeket a bejelentéseket, de csak egy pár nap múlva, most pedig olvasom, hogy levelet írtam, aláírtam és beküldtem a képviselőház elnökéhez. De igaz, volt közöttünk egy pártunkhoz tartozó újságíró is, ugylátszik, az

A becsületes mesterember még említi, hogy lelkesedik a „fokozatos függetlenségért.“ Az összeférhetlenségi törvényről mindössze annyit tud, hogy „néha jó, néha rossz.“ Kijelentette még, hogy ez idő szerint nagyban készül a választásra. Miután ajánltam magamat, a politikáról visszatért újból a nadrághoz, melyet férczelni kell.

A másik bejelentő, Sági Adolf, határozottan állította, hogy a nevével visszaéltek. Társaival a Sztanoj-kávéházban eszmét cserélt és ennek alapján tehetta meg egy Ugronista az ő nevében is a bejelentést.

Ugronéknak különben az összeférhetlenségi hajszában szövetséges társak akadt. A szocialdemokraták nyakig előre kúrták majd be a képviselőházba az összeférhetlenségi bejelentéseket.

Turista estély.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

Érdekes és Aradon merőben új jellegű estélyt rendezett ma az Arad Hegyvidéki Turista Egylet. A felolvasások történetében — mert felolvasások képeztek a mai estély főrészét — Aradon egészen szokatlan dolog: a turisztika került itt a közönség elé, hogy milyen kiválóan érdekes, élvezetes dolgok tárháza a turisztika, azt a nagy tetszésel fogadott előadások bizonyítják minden tekintetben jobban.

Hét óráig vette kezdetét az estély a városligeti endéglő nagytermében, hol szép számmal közönség gyűlt össze.

Az első felolvasó Schmidt János dr. kereskedelmi akadémiai tanár, az egyesület főtitkára volt. Az Arad Hegyvidéki Turista Egyesület céljáról és eszközeiről beszélt felolvasásában.

melyben mély gondolkodásáról, éles szeméről tett tanulságot. Sok megszívlelni való volt abban, amit elmondott városunk társadalmi viszonyairól, rámutatva a nagyszámu hibákra. Ezek közül nem egynek ellensúlyozója a turista egyesület, mely végét akarja vetni kedélyletünk terén érezhető egyoldalúságnak. Szépen festette a természetnek az emberi kedélyre való jótékony hatását, majd részletesen kifejtette az egyesület céljait. Mikor végül csatlakozásra szólította fel a közönséget, hosszantartó taps és éljenzés volt a felelet.

Szigmeth Károly, a Magyar Kárpát Egyesület keleti osztályának vezetője tollából származó leírás következett ezután az *aggteleki barlangról*. Szigmeth, ki európai hírű turista író, s ki a turisztika terén kifejtett érdemeiért a Ferencz József rendet nyerte jutalmul, nem jelenhetett meg helyette *Lajthay Sándor* főgimnáziumi tanár olvasta fel a munkát. Részletesen ismertette az aggteleki barlang nagyszerűségét a leírás, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Különösen érdekes volt a barlang nevezetességeiről szóló rész, hol sorra került a *tizenhárom méter magas emléke* nevű viselő csepkő csoportja, majd a *Szent László szobra* és a barlang fénye, a 22 méter magasú csepkő, a *csillagviszsgáló torony*, mely egy óriási, 160 méter magasú teremben áll. A felolvasás illusztrálására ötven darab fénykép és térkép állott a közönség rendelkezésére.

Mikor a felolvasások véget értek, a közönség bevonult a mellék terembe vacsorázni. Majd *Gyurkovics András* kitűnő bandája mellett vig tánczsal záródott be az estély, melyen a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Bechnitz Aborné, Bogsán Károlyné, Ditrichstein Bernátné, Denifléé Ferenczné, Drescher Alajosné, Hajek Rezsóné, Kun Gyuláné, *Lányok:* Sándorné, id. Laubner Józsefné, Levit Emilné (Budapest), Pareán Jánosné, Petrovszky Károlyné, öz. Prorokné, dr. Schmidt Jánosné, Schmidt Gyuláné, Simon Zaráy Odónné stb.

Leányok: Boros Dóra, Benedek Etelka, Drescher Gizella, Drescher Zseni, Kun Sarolta, Laubner Elza, Laukó Lenke, Levit Irén (Budapest), Maurer Elza, Petrovszky Irén, Pakurár Anna (Soborsin), Steinitzer Zseni, Schmidt Juliska, Schmidt Paula, Terényi Iza, Zaráy Margit stb.

Miért nyugdíjazták

a hét egri katonatisztet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

Mintegy két hete közöltük azt a nagy feltűnést keltő hírt, hogy az Egerben állomásozó gyalogezrednek megváltásáért és három főtisztját nyugalmazzák egyszerre. Az eset nemcsak katonai körökben volt ott a szóbeszéd tárgya: országszerte kíváncsian kutatták, mi oka lehetett ennek a tömeges menesztésnek, a mely az ezredparancsnokot és három zászlóaljparancsnokot is érte, úgy, hogy jóformán az összes főbb tiszteket eltávolították.

Az egri gyalogezred parancsnoka *Schwarz Henrik* ezredes volt. A három vele nyugdíjazott főtiszt: *Gerhaus Zsigmond* alezredes, a zászlóalj parancsnoka, a ki Losonczon állomásozott zászlóaljjal, *Fatona Gyula* alezredes az 1. zászlóalj parancsnoka és *Nezár Sándor* őrnagy a 4. zászlóalj parancsnoka. Ezekkel osztozott a büntetésben egy százados és két főhadnagy.

Nem csekély dolognak kellett lennie, a miért ennyi ember pályáját akaszták meg. Ez az nyilvánvaló volt kezdettől fogva. Ennyi nyugdíjazást úgy egyszerre és nyilvánvalóan nem egy okból kifolyólag nem rendelnek el olyan

hibákért, vagy tévedésekért, — a milyenekért a magasabb rangú tisztek közül hol egyik, hol a másik szokott penzióba kerülni.

Viszont az is bizonyos volt az esetből, hogy súlyosabb beszámítás alá eső dolog nem terhelheti az egri tiszteket; bizonyos volt, hogy nem tettekért, hanem legfőleg *mulasztásokért* bűnhődnek, mert különben nem nyugalmazással, hanem rangvesztéssel sújtották volna őket.

Ezek a bizonyosságok, a melyek igazában csak növelték a bizonytalanságot, még inkább izgatták a közérdeklődést, mi hát az oka a feltűnő eseménynek.

Egerből most azt táviratozzák, hogy az ügyben kezd világosság derülni az okokra. A szigorú ítélet e szerint az ezred százszentendős jubileumi ünnepségével van okozati összefüggésben. Ez az ünnepség tavaly volt s rendezésében a most nyugalmazott tisztek viték a vezérszerepet. A jubileum rendezése körül több szabálytalanság merült fel, s a négy törzstiszt három főtiszt ezekkel szemben bizonyos elnézést tanúsított, sőt egyben-másban az elsimításon is dolgoztak.

Ezt az elnézésüket rótták fel felsőbb helyen nekik olyan mulasztásul, a melynek következményeként az aktív szolgálatból való kizárást, a nyugdíjazást ily feltűnően kimondták.

A hét tiszt közt többen vannak, a kik ausztriai állampolgárok, ezek — mint az egri távirat jelenti — most a magyar állampolgárság kötelekébe való felvételért fognak folyamodni, s valamennyien magyar földön telepszenek le.

Tűz a párisi kiállításban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 15.

Azokhoz az eléggé jelentős szerencsétlenség a párisi kiállításban történtek, ma egy újabb járult. Ma délben a kiállítás területén tűz ütött ki, mely a tündérváros egyik legszebb épületét hamvasztotta el.

Az *elektromos kiállítás* óriási pavillonjában történt a veszedelem, szerencsére éppen a déli szünet alatt, mikor a munkások eltávoztak. Hatalmas füstfelhő tört fel az épületből s a tetőzet egy pillanat alatt lángokban állt.

A tűz rendkívül nagy pánikot idézett elő, főleg a kiállítók közt. Az elektromos pavillon be van épelve egy sűrű épülettömbbe. Félt volt, hogy a veszedelmet nem tudják elnyomni s akkor az egész környék leégne és bennvesz az óriás értéket képviselő kiállítási czikk.

Rögtön ott termettek a tűzoltók, kik bámulatos erőmegfeszítéssel láttak munkához. Hosszu, nehéz küzdelem után legyőzték a rémes elemet s a tüzet annyira lokalizálták, hogy a szomszédos pavilonok leégésétől nem kellett többé tartani. Az elektromos épület azonban tönkrement. Jó szerencse, hogy a belső berendezést úgy a hogy meg lehetett menteni.

Az oltási munka alatt rémes kiáltozás tört elő a pinczéből. Három munkás arra használta fel a déli pihenőt, hogy lement a hűvös helyiségbe s ott elaludt. A pinczét szinig megtöltötte a füst s ha a munkások fel nem ébrednek, ott lelik halálukat a gyilkos gőzben.

A tűzoltók mentők segélyével bezúzták

a pincze ablakait s behatolva, felvonszolták a három munkást. Alig volt már bennü élet. Ha csak kissé késnek a tűzoltók ember áldozatai is lettek volna a nagy veszedelemnek.

A tűz onnét származott, hogy a föld alatti kábelek kigyuladtak, minek következtében a fa-részek tüzet fogtak és az egész épületet lángba borították.

A kár igen nagy. Az elektromosság pavillont újból kell berendezni, addig e a tárlat nem lesz látható.

HIREK.

— **A Lónyay-pár Bécsben.** *Lónyay Stefánia* grófnő férjével tegnap utazott el Tirolból Bécsbe hová ma reggel a futárvonattal érkeztek meg. Megérkezésük után nyomban a gróf kalksburg villájába hajtottak, hol hosszabb ideig szándékoznak maradni. A nyár folyamán a grófi pár több heti tartózkodásra Ostendébe utazik. A kalksburgi villából *Lónyay grófné* még utoljára ellátogat a bécsi Hofburgban tulajdonát képezett lakosztályába, mely jelenleg *Erzsébet* hercegnő tulajdonát képezi, hogy utasításokat adjon a helyszínén a sajátját képező tárgyak elszállításánál. Holnap érkezik meg *Griesböl Stefánia* grófnő leánya, *Erzsébet* főhercegnő is. *Koloniewsky* gróf, *Stefánia* volt főudvarmestere most fejezte be végleg udvarmesteri funkcióját s visszavonul birtokaira.

— **Királyunk, mint násznagy.** *Mária Luíza* cumberlandi hercegnő esküvője badeni *Maximilián* herceggel július 10-én lesz nagy ünnepélyességekkel kapcsolatosan a gmundeni templomban. A menyasszony részéről tanúk lesznek: *I. Ferencz József* király, a dán király, a görög király és *Vilmos* német trónörökös. A gmundeni „Ausztia” szállóban ötven szobát béreltek a magas vendégek számára. Esküvő után az ifju pár Karlsruheba utazik, ahol ünnepélyes beérkezéssel fogadják.

— **A trónörökös Torontálban.** *Ferencz Ferdinánd* főherceg — mint Nagybecskerekéről távirják — október hó közepén Torontálba megy, a hol *Harnoncourt* gróf uradalmában hosszabb ideig fog vadászni.

— **Krüger és a jósnő.** A transzváli háboruban több jóslat esett már meg, mint ütközet. Megjósolták már multat és jövődőt, csak még azt nem, hogy lesz-e vége a háborúnak. Ma meghozta a táviró ezt is. *Krüger*-nek egy ifju holland nő azt jóvendőlte, hogy a háborúnak június 14-én békekötés vet véget. Három hónappal később azonban *Krüger* meg fog halni.

— A jóslat, így folytatja a távirat, mely benyomást tett *Krügerre*. Mi ugyan gyanakszunk, hogy ez a hír a jóslattal együtt — felhivatalos nyelven mondva — minden alapot nélkülözö czélzatos és roszhiszemű koholmány, de azért előjegyzésbe vettük a június 14-i dátumot.

— **Legelőbb utazás Párisba.** Lapunk mai számához egy prospektust mellékelünk előfizetőink részére. Rendkívül előnyös utazási tervet ez a párisi világiállítás megtekintésére, s módot nyújt a szerényebb anyagi javakkal megáldott középosztálynak is egy tizenégy napig tartó párisi utazásra. A magyar utazó közönség kényelmére a budapesti *Fuchs H.* váltóháza összekötésbe lépett a világhírű *Cook* féle utazási irodával, amely a váltóháznak igen előnyös föltételekkel közvetíti a magyar utazók Párisba való utazását. Tíz nap Párisban fejenként 360 koronába kerül. Július 15-től augusztus 31-ig 372 koronába. A Párisba utazás Bécs—München—Stuttgart—Strassburgon át, a visszautazás pedig Basel—Zürich—Salzburg—Innsbruckon át történik. Az egész utazás a

osztályban, gyorsvonaton történik s gondosodva lesz, hogy legfeljebb 6 személy utazzék gy fülkében. Podgyász szabadsúly 30 kg. a rancia vonalokon. A Párisban való tartózkodás tiz teljes napra és kilencz éjre terjed. — Minden egyes résztvevő igényt tarthat elításra, mely reggeliből és dinerből, továbbá zemélyenkint külön szobából (világítás és tisztogatással) áll; kívánatra azonban együvé artozó családtagok együtt is, természetesen megfelelően nagyobb szobában helyezhetők el. Minden utazó már Budapesten megkapja szelvényét a Párisban részére rezervált külön szobá- ra. Minthoz ez nem társutazás, minden résztvevő tetszése szerint kezdheti meg az utat, minden állomásnál megszakíthatja és a mellett a kéjutató minden előnyét élvezi. Az Eiffel-toronyba való egyszeri felszállás költségét a czég viseli. A kiállításra naponta egy belépőjegyet ad a czég. Cook egyenruhás tolmácsai és szolgálói az utazók rendelkezésére állanak. A borra- valókat a szállodai szolgálóknak a czég fizeti. Minden résztvevő az I. osztrák általános baleset biztosító társaság 10000 koronáról szóló az utazás idejére érvényes utazási baleset kötvényét kapja. — Minden utazó egy kimerítő utmutatót kap Páris és környékéről. Minden résztvevő az ár teljes befizetése után jegyet kap, mely az itt felsoroltaknak élvezetére jogosít. — Az utazási jegyek 30 napig a Budapestről való elutazástól számítva érvényesek. A gyermekek tiz éven alul 58 koronával kevesebbet fizetnek. Az elindulás napját az egyes résztvevők, legalább 14 nappal előbb tartoznak megjelölni. — Sok kedvezményt biztosított még ezeken felül a czég a levelezés, pénzváltás podgyázmegvámolás tekintetében is. Jelentkezéseket elfogad az Aradi Közlöny kiadóhivatala, ahol az utazás egyéb részleteiről is kapható felvilágosítás.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bing Vilmos aradi Lloyd-társulati elnöknek, dr. Remetey F. Károly aradi és Arkady Kálmán budapesti ügyvédeknek, Glac Antal pusztadombegyházi földbirtokosnak, Dobiaschy József, Neuman Ede, Weisz Sándor aradi gyárosoknak, Öcsöd békésmegyei község elöljáróságának és az osztrák-magyar bank aradi fiókjának, azon alkalomból, hogy a nevezettek, a siketnémák aradvárosi iskolája szegénysorsu növendékei ellátási költségeinek fedezésére alakult segélyező bizottság alapja javára egyenként 100—100 koronát adományoztak, köszönetét nyilvánította.

— **Károly Ferdinánd főherceg** ma kíséretével megtekintette a párisi világkiállítást. A főherceget Miklós Béla magyar és Exner osztrák osztályfőnökök fogadták. A főherceg megtekintette a magyar és osztrák pavilonokat és legnagyobb elismerésének adott kifejezést a látottak fölött. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Morent, a boszniai és hercegovinai kiállítás főfelügyelőjét Loubet köztársasági elnök ma kihallgatáson fogadta, mely alkalommal buzgó működéséért emlékéremmel ajándékozta meg őt.

— **Hivatal vizsgálat.** Fábán László főispán Sorbán János főispáni titkárral rendes hivatali vizsgálatot tartott ma a városnál. A vizsgálat alkalmával, mely a legnagyobb precizitással folyt le, mindent rendben talált a főispán.

— **A községi jegyzők minősítése.** A községi és körjegyzők minősítéséről szóló törvényjavaslat, a mely a közigazgatás államosításának bevezetése, több fontos elvi intézkedést tartalmaz. E javaslat szerint a belügyminisztérium az ország különböző vidékén egyelőre tiz közigazgatási kurzust állít föl, a melyeken a mostani jegyzők és körjegyzők közül bárki is résztvehet. Azok a községi és körjegyzők, kik az ilyen tanfolyamon diplomát nyertek, előléptethetők a rendezendő állami közigazgatás bármely szolgálati fokára. E szerint a jegyzőből,

ha tehetségei erre érdemesítik, — lehet szolgáló, főjegyző stb. A kik most még nincsenek a közigazgatás szolgálatában, csak érettségi bizonyítvány alapján vehetők föl a tanfolyamra.

— **A lex-Heincze.** Az utóbbi időben már azt hitték, hogy a lex-Heincze teljesen lekerült a napirendről Németországban. De nem így van, mert a törvény tárgyalása még csak e hó 17-kén lesz. A berlini Germania felhívást intéz a centrum pártához, felkérve a párt képviselő tagjait, hogy nagy számban jelenjenek meg a törvényjavaslat tárgyalásán és szavazzák le a törvényt. Az ellenzék viszont erős ellentállásra készül. A törvényjavaslat tárgyalása előreláthatólag nagyobb tüntetésekre fog alkalmat szolgáltatni.

— **Házasság.** Domán Sándor aradi paplanagykereskedő ma délelőtt kötött házasságot özv. Róth Lipótné urnó bájos leányával, Mariska kisasszonnyal. A lényes esküvőn nagy és diszes násznép volt jelen úgy az állami anyakönyvvezetőnél, mint az egyházi megáldásnál.

— **A svéd király-doktor juris.** Közönséges halandók, kik az ügyvédi pályára lépnek, évekig izzadnak és tanulnak, míg nagy fáradtsággal elnyerik a jogot arra, hogy azt a két betűt: dr. — oda tehessek nevük elé. Csak magasabb lényeknek, mint például egy ország uralkodójának van megadva az a szerencse, hogy egy egyszerű vizittel promoveáltassa magát doktorrá. Oszkár svéd király ma látogatást tett a cambridgei egyetemen, a hol nagy lelkesedéssel fogadták. Az egyetem végül azzal tisztelte meg, hogy a királynak a doktori titulust adományozta.

— **Elhunyt földesur.** Nagyváradról táviratozzák: Pongrácz Vilmos gróf nagy-kágyai földbirtokos Csehtelken, a hol Wertheimstein lovagcsaládjánál látogatásban volt szívszélhűdésben meghalt.

— **Natalia királyné születésnapja.** A szerb hivatalos lap hosszú idő óta ma foglalkozik először Natalia királynéval, tudomására adva a szerb népnek, hogy e hó 15-én, Natalia született az ottani Szent Natalia-templomban. Ez a körülmény, valamint Sándor királynak a párisi kiállítás alkalmával való találkozása anyjával különböző sejtelmekre ad okot szerb politikai körökben.

— **A waggonyár füstje.** Ismeretes, hogy az aradi waggonyár ellen panaszt tett a városnál a gyár leszálló füstje miatt az aradi cs. és kir. huszár ezred parancsnoksága. A waggonyár, hogy a füst által okozott kellemetlenségeknek végét vesse, füstmentesítő készüléket rendeztetett be. A füstmentesítő felülvizsgálására e hó 21-én tartja meg a hatóság a helyszíni szemlét.

— **Megyei hivatalnokból rabló.** Egy előkelő családból való ember borzasztó elzüllesztéséről veszünk hírt. Mint egy távirat jelenti, Nadály, Albertet kinek Nagyváradon és környékén számos előkelő rokona van, ma rabláson érték. Nadály, ki azelőtt megyei tisztviselő volt, többször sikkasztott és lopott amiért el is ítéltek, ma azután eljutott süllyedésében a rablásig. Munkája közben rajtacsípték s letartóztatták.

— **Don Carlos megfigyelés alatt** a spanyol trónnak nemes követelőjét megfigyelés alá helyezték. Szerencséjére nem orvosi alá, a mi bizonyára kellemetlen állapot lehet, hanem csak afféle rendőri megfigyelés alá. A spanyol kormányban ugyanis most eszébe jutott, hogy Don Carlos tulajdonképpen megbízhatatlan ember. Valamikor azt ígérte, hogy békén marad, mert asszony ül a trónon és asszony ellen nem csinál forradalmat és most mégis kiderül, hogy állandó összeköttetést tart a forradalmárokkal. Ez okból utasította a kormány római nagykövetségét, hogy Don Carlost különös megfigyelés alatt tartsa. A nagykövetség ennél fogva ezután megfigyel. Don Carlosnak azonban ez mindegy lehet. Eddig sem tudott a spanyol trónhoz férközni, hogy nem ügyeltek

rá, most sem tud, a mikor igyekszik tulajdonképpen a trónra lépésének megkísérelni az nem árthat neki.

— **Athelyezett huszárfőhadnagy.** A szegedi 3. honvédhuszárezrednél Schaffer Adolf főhadnagy Kassára helyeztetet át az 5. honvédhuszárezredhez.

— **Megbukott takarékpénztár.** A moosai takarékszövetkezet és hitelegyesület részvénytársaság kimondta a felszámolást. Vezérigazgatójának, Sztaics Györgynek visszaélései következtében nemcsak alaptőkéje és tartaléka veszett el, hanem még mintegy 25000 korona hiány is mutatkozik. A felszámoló bizottság értekezletre hívta össze a hitelezőket, hogy a csődöt elkerülhessék. A felszámoló bizottságnak a hitelezőkhöz intézett körlevelében ki van mondva, hogy az igazgatóság által elkövetett hibák folytán az intézet vagyonát meghaladó kétes és behajthatatlan váltókat honoráltak s e 245000 korona váltótárczában 100,000 korona értékűtlen követelést találtak.

— **Esküvő a görög királyi családban.** Péterváradról jelentik, hogy egy ma kiadott királyi manifestum jelenti Michailovitsch György orosz nagyhercegnő, Mária hercegnővel, a görög király leányával való eljegyzését.

— **Epizód a fehér asztalnál.** Beniczky Ferencz pestmegyei főispán a megyei főtisztviselőkkel most tartja éves vizsgálatait a rendezett tanácsu városoknál és főszolgabirodságoknál. Tegnap utjában először Vácra ment. Minden ilyen látogatáskor a város ebédet ad a főispán tiszteletére. Most is így volt s a fehérasztal mellett a város intelligenciájának nagy része találkozott. Beniczky itt feltűnést keltő beszédet mondott. Elmondotta, hogy állásait soha sem kereste s tiz év alatt a vármegye és polgárságának érdekeit mindig meg tudta óvni. Legveszedelmesebb volt a helyzet a Bánffy-éra alatt, a mikor egyesek arra akarták rávenni, hogy a megyében erőszakot kormányozzon. Szerencsére a Bánffykat az ország lerázta a nyakáról s most már béke van. Utána Gajári

szautasította a főispánnak azt az állítását, hogy ő mint Bánffy-párti, Beniczkyt rá akarta volna venni az erőszakos kormányzásra. Ezt Beniczky soha sem tehetette, mert Gajári tőle soha semmit sem kért. De igenis a tiz év alatt segített Beniczkynek a megyében megtörni a Földváry dinasztia hatalmát, bár akkor ő (Gajári), mint Vác fiatal polgármestere állásával játszott. Gajárinak erélyes felszólalása nagy zavarba hozta a főispánt, a ki arra kérte Gajáryt, maradjanak továbbra is jó barátok. Beniczky főispánnak Bánffy ellen való kirohanása nagy feltűnést keltett s az hírlik Vácson, hogy az ügynek folytatása következék a parlamentben.

— **Kardpárbaj.** Lippa levelezőnk jelenti: Ifj. Kraszl Endre birtokos és Hochfelder József könyvevő és tartalékos tiszt, ma délután kardpárbajt vívtak melyben Hochfelder mellén és állán könnyebb sérülést kapott. A párbaj oka: összeszólalkozás.

— **A „mérnök ur“ a duttyiban.** Az utóbbi időkben egy elegánsan öltözött férfi, a kinek német kiejtése elárulta a porosz jártást Arad gyárait és magát gépészmérnöknek kiadva állásért folyamodott. Felhasználta minden alkalommal ajánlkozását végezetty arra, hogy a gyárigazgatóságoktól kisebb-nagyobb összegeket kicsaljjon. Hasonló módon járt el több építészknél és mérnökknél, a ki mindnyájan megfizették néhány forinttal a „porosz mérnök“ rövid ismerettségét. A „mérnök“ mikor Aradot végigpumpolt működése színterét Temesvárra tette át. Azonban pórul járt. Az áldozatok egyike látta a „mérnök“ manipulációja gyanúját, amelynek alaposága be is bizonyult, a kinek mikor gyanúját a rendőrséggel közölte. Tegnap

a rendőrség közegei megjelentek a külföldi úr gyárvárosi szállásán és ott megállapodott az, hogy a porosz mérnök voltaképpen molnárlegény *Altenhausen*-ből és a neve *Günsch* Henrik Albert. A rendőrség letartóztatta a szélhámost és felvilágosítást kért felőle a porosz rendőrségtől.

— **Hivatalvizsgálat.** Az eleki járási főszolgabírói hivatalban tegnap volt a rendes hivatali vizsgálat, melyet *Dálnoki Nagy Lajos* dr. alispán, *Schill József* főjegyző és *Reicher* számvevő tartották meg. A vizsgáló bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Jósika báró öngyilkossága.** *Jósika* Miklós bárónak, a híres regényírónak unokája, *Jósika Andor* báró tegnap öngyilkos kísérletet követett el Kolozsvárott. A báró, akinek édesapja éppen két héttel ezelőtt Budapesten halt meg égett sebek következtében, melyeket éjjel lefekvéskor a gyertya lángjától kapott, *revolverrel* magára lőtt és a golyó megsértette tüdejét. Állapota válságos.

— **Eljegyzés.** *Gintner* Adám aradi butorkartáros f. hó 14-én jegyezte el özv. *Brezovics* Jánosné urnót.

— **A munkavezető békít.** Különös eseményt jelent *Mária Adna* levelezőnk. A Radna és Lippa közt épülő vashid napszámásai közül ma kettő összeveszett. A vita oly élénk kkké vált, hogy *Nabel* munkavezető szükségesnek látta a közbelépést. A civakodók nem hajoltak meg a „tekintély” előtt s folytatták a verekedést. Erre a munkavezető felkapott egy *fejszét* s azzal a verekedők egyikét, *Rista* Juot, úgy föbe suhintotta, hogy az eszméletlenül, vérbe borulva bukott össze. Az orvosok azt mondják nem is fog többé fölépülni. Hogy a tapintatos munkavezetővel mi történt, arról tudósítónk nem számol be, de reméljük, hogy ha a „békítés” csakugyan így esett meg, a mint velünk tudatják, *Nabel* ur már börtönben ül.

— **Csমেগi nővére meghalt.** *Csongrádon* e megiegi Sarolta. Az ősz urnó halála súlyos gyászt bocsátott egy előkelő uri családra, mely igaz szívvel gyászolja az elhunytat, aki *Csমেg* Károlynak, a nagy kodifikátornak nővére volt. A megboldogultat nagy részvétellel kísérték vasárnap délután örök nyugalomra.

— **Megszökött gyerekek.** A budapesti Klótd-szeretetház tanítója, *Wanicsek* Károly — mint tudósítónk tájékoztatja, — ma jelentést tett a fővárosi államrendőrségnél, hogy az intézetből hajnali 4 és 5 óra között 8 fiu megszökött. A gyerekek ismertető jele az intézeti egyenruha: fehér szalma kalap, fekete kabát, fehér vászon nadrág. — Egyelőre a gyerekek és a meg szökés oka is hiányzik. Alig ha nem a szeretettel nem voltak megelégedve a szeretetházban.

— **A „Tyria” Fiumében.** A fiumei törvényszék most tárgyalja azt a nagy hajótörést, mely három év előtt az *Ika* nevű magyar s a *Tyria* angol gőzessel történt s a melynek számos emberélet esett áldozatul. A tárgyalás mai napján *Fésüs* György dr. kir. ügyész szenzációs kijelentést tett: azt, hogy a *Tyria* ma bevonult a fiumei kikötőbe, kéri annak kapitányát és leányát megidéztenni, hogy őket tanukul kihagyatni lehessen. A törvényszék az angol konzul közbenjárását vette igénybe, hogy a beidézés megtörténhessék. Este már a tengerészeket ki hallgatták.

— **Mikor menjen férjhez a leány?** Egy angol családi újság vetette föl ezt a kérdést s felszólította olvasóit, hogy feleljenek meg rá. Jelentkeztek is hozzászólók a társadalom minden köréből. A többi közt érdekesek a következő feleletek:

— A jegyesek, ha szeretik egy leányt, sohasem nagyon fiatalok arra, hogy megtartsák a leányt. Hiszen nincs szebb látvány a fiatal szerető leányánál.

— Ha bolondok akarnak lenni, leánykaim, ne

várjanak a férjhez menetellel addig, amíg izlésük és jellemük teljesen megállapodik. Minél fiatalabbak, annál könnyebben idomulnak majd férjük izléséhez. De ami önökre áll, a férfiakat is illeti: minél fiatalabb a jövendőbeli, annál több a valószínűség, hogy jó férjet lehet majd nevelni belőle.

— A tapasztalat azt bizonyítja, hogy minden fiatalember, mielőtt megtalálja szíve érzésének az igazi talajt, előbb a bolondját járja. Veszedelmes dolog, ha az első érzést mindjárt olybá veszi, mintha egész életre szólna, mert csakhamar következik a kiábrándulás. Az első szerelem sohasem volt jó alapja a boldog házasságnak. Két dolog bizonyítja ezt: az egyik az, hogy a válóperek fele olyanokból telik ki, akik nagyon fiatalon keltek egybe; a másik: hogy nem találkoztam még fiatal asszonnyal, aki első szerelemére gondolva hozzá ne tette volna: „Mily csacsi voltam!”

— **Képezdészek tanulmányuton.** Az aradi áll. tanítóképzőintézet IV. éves növendékei tegnap *Szabó* igazgató, *Pál*, *Szondy* és *Urkegyi* tanáraik vezetésével alatt megtelítették a mező-hegyesi erdőes-birtokot. A kirándulókat *Szirmay* százados és *Szabó* Jenő intéző kalauzolta lekötélző szívesseggel. A tanulságos kirándulásról az esti vonattal érkeztek meg egy hasznosan eltöltött nap kellemes emlékével.

— **Ellopott családi sirbolt.** A *Gurahoncz* melletti *Fényes* községben hallatlan eset történt. Nehány odaváló ember kibontotta a *Naszády*-család kriptáját s mint egy tiz kocsi terméskövet szállított abból haza, hogy a lopott kövekből fundamentumot készítsen épülő házukhoz. A tetteseket a négy *Jovucza* testvér, *Mihály*, *Vrenti*, *Pável* és *György* személyében sikerült kinyomozni, kiket a *gurahoncz* csendőrök letartóztattak és bekísértek a buttyini járásbírószághoz.

— **A pörös hegedű.** Érdekes pört tárgyalt ma a pilseni kir. törvényszék. A pör tárgyát egy hegedű képezte, melyet *Fürstenberg* hercegnő vásároltatott. A hercegnő 5000 frtért két évig használta is, és midőn az már megromlott, javítás végett egy hangszerésznek adta át a drága szerszámot. Mire a hegedű ismét haza került, elvesztette gyönyörű hangját. A hercegnő erre beperelte a hegedű eladóját, aki azzal védekezett, hogy a hegedű nem is az ő tulajdonát képezte, hanem egy berlini karmesteré volt és ő csak bizományban, eladásra kapta tőle. A törvényszék nem is vette további tárgyalás alá az ügyet, hanem elítélte a hercegnőt a pör költségeinek megtérítésére.

— **Letartóztatott kereskedő.** Nagy szenzációt keltett a főváros kereskedő köreiken *Bauer* József vászonkereskedőletartóztatása. *Bauer* ellen a bécsi hitelezői védegyesület hamis csőd miatt tett feljelentést. *Bauer*, kinek üzlete a *Révay-utca* és *Váci-körút* sarkán van, ez év januárjában szüntette be a fizetéseket s néhány nappal később csődbe jutott. Több mint 35,000 forinttal tartozott, de fedezetet alig találtak rá a hitelezők, ami annál is inkább feltűnő volt, mert december hónapban *Bauer* nagymennyiségű árut rendelt és kapott. Az érzékenyen megkárosított külföldi gyárosok feljelentették *Bauert* s a budapesti rendőrség megindította a nyomozást. A rendőrség kiderítette, hogy *Bauer* József mintegy 8000 forint értékű árut tüntetett el a csődtömegből. A rendőrség erről jelentést tett *Perémy* vizsgálóbírónak, aki *Bauert* letartóztatta.

— **Robbanás Párisban.** Tegnap este 9 órakor az *Avenue des Champs Elysées*-n meglehetősen erős robbanás történt. Egyik-másik lap pokolgépet emleget, ellenben a rendőrség kijelenti, hogy csak egy darab pikrinsó robbant fel, amely véletlenül az utcára esett, ahol egy kocsi keresztül ment rajta és így felrobbant. Senki sem sérült meg és anyagi kárt sem okozott a robbanás.

— **Aki önmagát lopja meg.** Szokatlan szó, de ha val „öngyilkos”, még ne lehetne *Cséki* János

tenkei jómódu gazda „öntolvaj”? Tudniillik *Cs* felesége valami baleset folytán nyomorékká lett mi sem érthetőbb, minthogy a feleségétől elhidegült Szeretót tartott. A szeretőnek azonban pénz kellett volna, de a gavallér nem adhatott neki, mert ezt felesége számon tartotta. Mit csinált hát? Elhordta neki a sok drága disznóhúst, szalonnát, kolbászt stb., hogy ezt a feleség meg ne tudja azt mondani neki, hogy valami tolvaj rájár a sertéshusra s rendszeresen lopogatja azt. A napokban aztán addig nógatta az asszony az urát, míg az feljelentette a csendőrségnél. De vesztere, mert kisült a turpisság s az öntolvajt hatósági közeg félrevezetéséért feljelentette a csendőrség.

— **Mérgező gomba a piacon.** Nagyobb szerencsétlenségnek vette elejét a rendőrség ma azzal, hogy az aradi piacon egy kosár mérgező gombát fedezett fel. A gombából, szerencsére még nem adtak el semmit s így az elkobzó végét vetette a közönséget fenyegető veszedelemnek.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A nagykaroly-somkuti vicinális *Gilvác* állomásán, mint egy távirat jelenti, ma vonatkisziklás történt. *Hai* utas és két vasuti alkalmazott megsérült, harmincznég vagon pedig erősen megrongálódott.

— **Aki ezres bankót gyárt.** A csendőrség *Tisza-Szent-Miklóson* letartóztatott ma egy embert, aki hamis ezresbankjegyek készítésével foglalkozott. A pénzcserélést elég sikerrel üzte és sikerült is tul adnia egy-két hamisítványon. Legutóbb Nagy-Kikindán járt és ott váltott be hamis ezres bankót. Később felismerték, hogy a pénz hamis és jelentést tettek arról a rendőrségnek, amely táviratban hívta fel a csendőrség figyelmét a pénzhamisítóra. A csendőrség házkutatást tartott a pénzhamisítónál, aminek folyamán megtalálta a pénzgyártáshoz szükséges eszközöket és gépet. *Borgát* Szilárd a neve a veszedelmes pénzhamisítónak, akit már le is tartóztatott a csendőrség. A letartóztatás alkalmával találtak nála két darab hamis ezrest is. A pénzhamisítót egyelőre a nagykikindai kir. ügyészség fogházába kísérték. A csendőrség vizsgálatot befejezték, akkor a gonosztevőt Szegecse viszik a kerületi fogházba. A csendőrség nagy erélyvel folytatja az ügyben tovább a nyomozatot, mivel erős a gyanu, hogy az elfogott embernek még több bűntársa is akad.

— **Inger Szolimán tragédiája.** Nagyváradról került a fővárosba *Hell* Aladár. A szegény fiatal embernek, bár a legnagyobb nyomorral küzdött, szorgalmával mégis sikerült középiskolai tanulmányait elvégezni. Ekkor az egyetemre ment, orvosi pályára készült. Tanult bámulatos ambícióval s haladt pályáján előre. Van egy öccse, *Hell* Lajos, ki a keleti akadémia elvégzése után tavaly a hírhedt *Inger Szolimán* külföldi expedícióra ment. E kirándulás — mint tudjuk — balul ütött ki s annak idején országszerte nagy port vert föl. Ettől kezdve szegény *Hell* Aladárnak nem volt nyugta. Folyton bosszantották társai ez expedícióval, majd elnevezték „*Inger Szolimán*”-nak. A nyomorgó fiatal embert e heccelődések s a sok tanulás idegbeteggá tették. Most készült utolsó szigorlatára, de az orvosok tanácsára hozzátartozói egy budapesti gyógyintézetbe vitték a napokban. Unnan a napokban eltűnt és tegnap este a következő szavakkal állított be a főkapitánysághoz:

— Kérem, én nem vagyok *Inger Szolimán*. Helyezzenek vizsgálati fogságba.

Az inspekciós rendőrfogalmazó mindjárt a betegség jeleit észlelte a feldult fiatal emberen. Kihallgatta s ekkor kitűnt, hogy *Hell* Aladár szigorló orvos és hogy megőrült. Hozzáartozóit értesítették s szegény *Hell* Aladárt bevitték a *Lipótmezőre*.

— **Magyar név.** *Rosenberg* Samu aradi illetőségű budapesti lakos, valamint kiskorú gyermekei *Manó* és *Bodog* vezetéknevének „*Rudas*”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A családi pörpatvar vége.** *Györi* Ferenc vasuti munkás 33 éves felesége született *Koncz* Zsófia ma reggel lakásán szénkéneggel mérgezte magát. A segítségül hívott mentők súlyos belső sérüléseivel a *Rökus-kórházba* szállították. A szerencsétlen asszony az utóbbi időben sokat porlekedett férjével és ez keserítette el annyira, hogy a mérgepohárhoz nyúlt.

Gyilkos fiu. Bianca Antónia iltyói le-
ter — mint tudósítónk jelenti — Bianca
bátyja biztatására késsel atyjának ment
hasát úgy felhasította, hogy belei ki-
szakadtak. Az életveszélyesen sérült embert Mu-
lád dr. soborsini körorvos vette gyógy-
lá. A gyilkost a radnai vizsgálóbíró
átta. A két testvér azért akarta meg-
a vagyonos apát, hogy minél hamarabb
égükhöz jussanak.

Hogyan halt meg Munkácsy Jókai Mór
gatta Munkácsy özvegyét, — ki az-
ondotta neki a nagy mester utolsó nap-
örténetét. Jókai ezt írja a M. H.-ban a
látogatásról:

A gyászoló özvegy elmondta előttünk a
fogult utolsó napjainak történetét. A sza-
n orvosa mult hétfőn tudatta Munkácsy-
gy férjének betegsége a legválságosabb
a jutott: ételiszony (Sitophobia) vett
st. Ápolói kénytelenek lesznek mester-
ton vezetni ételt a gyomrába. Munkácsy-
on sietett az intézetbe, a beteg látogató-
mesteren egész új, divatos öltözet
zürke kabát, kék nyakravalóval. Na-
rült, amikor nejét meglátta s e hatás
fajátkezőleg feltört egy narancsot s azt
szította.

**Sőbb egy nő-rokona is odaérkezett láto-
gató.** A beteg szobája falát két gyermek-
diszította, Munkácsy nagy élénkséggel
szította látogatójának, hogy ezekhez a ké-
z az ő kis leánya volt a minta. Csak kéz-
atokkal magyarázta, mert ami hangokat
kiejtett, az nem volt emberi beszéd, csak
tlen makogás. Az orvos javulást jelzett,
p mulva azonban a baj ismét rosszabbra
ról értesíté Munkácsynét, ki rögtön sie-
jéhez. Fenn találta. Fekete frakkba volt
mintha látogatásokra várna. Arcza el-
hogy haldoklik. Emelygés, hányás bán-
neje megtörülte az arcját, s kebléhez
a fejét. Egy hangot sem tudott már

Meghal a férjem! — rebegé Munkácsy-
orvoshoz.

Igen, — volt a válasz.

szal lefektették a haldoklót az ágyba:
tal fél fordult s öt perc mulva kilen-
telkét. Elaludt csendesen, mint gyermek
sja ölében.

Néptanítók és a párbajkodex. Hódmező-
helyt él az a derék néptanító, aki a pár-
dexet a sutba vágva, azt mondotta, hogy
tanítói állással nem fér össze a páros-
adás. Ezt az elvet vallotta Medgyesi János
helyi néptanító, akivel Petróczky Viktor
egy éjszakai mulatságon keményen ösz-
dült. Petróczky pénzt kért kölcsön Med-
ól, amit azonban ez tőle megtagadott. —
zky ezen feldühösödött s hosszabb czivó-
eztett Medgyesivel, akit másnap Török
és Petróczky Jenő néptanítókkal provo-
tált is. A segédek előtt Megyesi János ki-
ette, hogy ő, mint néptanító, nem bocsát-
tik párosviaskodásba, aztán pedig párbaj-
as tanítóársát följelentette a járásbíró-
bíró Petróczkyt a vád alól fölmen-
s ugyanigy határozott a szegedi törvény-
ma megtartott felebbviteli tárgyalásán is.
vényszék azért nem találta megbüntetho-
Petróczky Viktor eljárását, mert nem bi-
te az, hogy kifejezetten párbajra hívta
Medgyesi Jánost. Az pedig, ha egy
két barátját elküldi egyik kollegájá-
békés uton tőle elégtételt nyerjen,
a párbajkodex alkalmazása.

Vénus-forrás vize számos alkalommal a
b elismerésekkel és érmekkel lett kitün-
sége a király az 1897-iki bécsi kiállí-
ismerte a Vénus-forrás vizének kitünősé-
mondva, hogy csak a Venus-víz az, mely
5n át szállítható. A millenniumi kiállítá-
hatatoleg emlékezett meg róla a király.
olvasóink figyelmét a Venus-forrás hir-

Üzletfeleink szives tudomására hozzuk,
Nandor könyv- és papirkereskedő
adság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.)
eggyel ruháztuk fel, ki elfogad min-

den a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— **Az emberi testben a vas nagy szere-
pet játszik,** miután nélkülözhetetlen a vörös vértés-
tecskéké képzésére. Ha a test kevés vasat kap, ak-
kor vérszegénység és sápkór jelentkezik, a melyet
aztán vaskészítményekkel igyekezünk gyógyítani. A
baj alapos gyógyításánál azonban figyelembe kell
venni, hogy nem egyedül a vas, hanem ezzel egy-
idejűleg oly tápanyag nyújtassék, a mely a hatást
fokozza. Ezt összesítve találjuk a vas-somatósé-ban.

Egy hirheft országcsaló.

— Gavallér a börtönben. —

Arad, május 15.

Az elmúlt éjszaka, a budapesti személy-
vonattal, érdekes bűnügyi fogoly érkezett
Szegedre, szuronyos börtönőrök kíséretében.
Az országcsalót, aki 4—5 évvel ezelőtt mi-
felénk is szerepelt, a törvényszék megkeresé-
sére kísérték Szegedre Illaváról.

Az országcsalónak nagy multja van, s
jövőre is lehet még valamelyes. Kétszer volt
már a fegyháznak lakója, s most a Csillag-
börtönben őrzik.

A nagystilű gonosztevő névszerint Merza
Antal, Szamosujvárra való s előkelő széles
összeköttetésű erdélyi örmény családnak a
gyermek. Fiatalkorában nagy lábon élt, paza-
rul költekezett, s mivel családi vagyon nem
állt rendelkezésére, bűnös uton szerezte az
elvert nagy summa pénzt. A törvény ezért
üldözőbe fogta s Merzát 6 és félelvi fegyház-
büntetéssel sújtotta.

Merza Antal Munkácsyon töltötte ki fegy-
házbüntetését, s mikor innen megszabadult,
összeköttetései révén kieszközölte, hogy egyik
biztosító intézet ügynökéül fogadta. Merza
mint biztosítási ügynök Deesen telepedett le, s
itt a régi nagyuri módra élt, négyes fogatot
tartott s kártyán sokszor százakat vesztett,
közben pedig a társaság kárára nagy sikkasztá-
sokat követett el.

A sikkasztó akkoriban Aradon is meg-
fordult. Később a büntető hatóság elé került
s a budapesti büntetőtörvényszék sikkasztásaiért
fegyházra ítélte.

Merza ellen a szegedi törvényszék orszá-
gos körözvénnyt adott ki. Ekkor már Merza
Illaván ült s a fegyház igazgatósága erről ér-
tesítette is a szegedi törvényszéket.

A törvényszék akkor azt kérte a fegy-
intézet igazgatóságától, hogy az országcsalót
büntetése kitöltése után ne helyezze szabad-
lábra, hanem kísértesse Szegedre, a büntető
törvényszékhez.

Merza Antal most töltötte ki Illaván bün-
tetését és az elmúlt éjszaka meg is érkezett
Szegedre.

A büntetőtörvényszék az országcsalót azon-
nal előzetes letartóztatásba vette s a csillag-
börtönben levő kerületi fogházban helyeztette
őrizet alá.

TANÜGY.

(—) **Érettségi vizsgálatok.** Az aradi állami
főreáliskolában az érettségi vizsgálatok írásbeli
része holnap kezdődik. Ugyancsak holnap kez-
dődik a felső kereskedelmi iskola érettségi
vizsgálója is.

NAPIREND.

Május 16. Szerda. Róm kath. naptár: Nep János. —
Protestáns naptár: Nep János. — Görög-keleti naptár (má-
jus 3.): Timót. — A nap két 4 óra 6 perczkor, nyugszik
7 óra 14 perczkor. — A hold két 9 óra 16 perczkor, nyug-
szik 5 óra 12 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 754.1 millimé-
ter, délután 2 órakor 753.0 milliméter. — Hőmérsék reg-
gel 7 órakor C° + 16.4, délután 2 órakor C° + 22.3. —
Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 óra-

kor D. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult,
délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában
0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Arad-
ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő idő-
járás várható: Enyhe, eső, hősüljedés.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szin-
ház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8
órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér,
vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5,
pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig.
Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Május 17. Az első aradi gyártelep részvénytársaság
közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak köz-
gyűlése délelőtt 11 órakor. — Korállatorvosválasztás Cser-
món.

Május 21. Az alföldi első gazdasági vasut részvény-
társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi
egyesült vasutak gyülesterme.)

Május 22. Az aradmegyei hitelegylet mint szövete-
zet rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi
takarékpénztár.)

Május 27. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése
délután 3 órakor. — Galsa hegyközség rendkívüli köz-
gyűlése délután 2 órakor.

Vigalmi naptár:

Május 20. Az aradi állami tanítóképző intézet ifju-
ságának hangversenynyel és táncvigalommal egybekötött
zászlószentelési ünnepélye (Városliget.) — A borosjenői
ifjuság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma
(Zöldkert nagyterme.) — Az aradi iparosítjak önképző- és
betegsegélyező-egyletének majálisa (Csálai erdő.)

Május 23. Az aradi állami főreáliskola ifjuságának
majálisa (Csálai erdő.)

Május 24. Az aradi waggongyári dalkör zászlószent-
teléssel egybekötött népünnepélye (Városliget.)

Május 26. Az aradi kir főgymnasium ifjuságának
majálisa délelőtt a csálai erdőben, délután a városligetben.

Junius 3. Az aradi polgári jötekonny nöegylet nyári
ünnepélye (Városliget.)

Junius 4. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Vá-
rosliget.)

Junius 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Julius 15. Az aradi kereskedők körenek népünnepélye
(Városliget.)

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, május 14.

A fagyos szentek nemcsak a naptárban,
de a természet valóságában is szerepeltek. Igen
jó lesz, ha az ijedtségen kívül kárt nem okoz-
tak, mert a körülmény, hogy R+2° légmérsék-
let legyen május hó közepén, éppen nem lehet
előnyére úgy a vetéseknek, mint a gyümölcs
és szőlőnek.

Lényeges kárt még nem jelentettek ugyan,
mert a csapadék a hideg után jött már mele-
gebb időben; talán néhány nap mulva bizto-
sabb tudnivalókról kapunk hírt.

Mintegy 1200—1500 métermázsza buza va-
lamivel olcsóbban és 500—700 métermázsza ten-
geri tartott árak mellett kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly-
egységet véve alapszámításnak, korona ér-
tékben:

I-ső minőségű buza 7.10—7.20.

Középmínőségű buza 7.—

Tengeri 5.20—5.30.

Rozs névleges jegyzés 5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.40.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat lanyhább.

— **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-
Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti:
Mijajev Dusan, Pancsova. — Gyöngyössi Gyula,
Nagyvárad. — Klein Lajos, Kassa. — Zádor
Vilmos, Nagybánya. — és Reich Vilmos, Nyir-
egyháza.

S z e s z ü z l e t.

— Május 15. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111
korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban
114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100
liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Május 15. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felüli sulyban 102.—104.— fillig. Öreg közép pá-
ronként 300—400 kilogramm sulyban —.— fillig.
Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban
106.—108.— fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilo-
gramm sulyban 105.—106.— fillig. Fiatal könnyű páron-
ként 250 kilogrammig terjedő sulyban 104.—105.— fillig.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 15.

Délitőzsde. A buzakínalat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 12.000 métermázsza került forgalomba, változatlan árákon. Egyéb gabonanemű forgalom nélkül időjárás enyhe, borult.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	7.78— 7.80
Buza októberre	7.98— 7.99
Rozs májusra	6.88— 6.90
Rozs októberre	7.08— 7.09
Zab májusra	5.06— 5.07
Zab októberre	5.27— 5.29
Tengeri májusra	5.57— 5.58
Tengeri júliusra	5.63— 5.64
Repcze augusztusra	12.95—13.—

Zárul 4 órakor:

Buza májusra	7.76— 7.77
Buza októberre	7.94— 7.95
Rozs májusra	6.85— 6.90
Rozs októberre	7.06— 7.07
Zab májusra	5.04— 5.05
Zab októberre	5.28— 5.29
Tengeri májusra	5.47— 5.48
Tengeri júliusra	5.54— 5.55
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	722.20
Magyar hitelrészvény	725.—
Leszámitolóbank részvény	490.—
Ritna-Murányi vasmű részvény	589.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	633.75
Közuti vasut	622.—
Városi villamos vasut részvény	319.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. május 15.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	97.40
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.10
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	101.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	99.—
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	164.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírbárdék	98.30
Osztrák járdék ezüst	98.—
Osztrák járdék arany	97.30
Koronajárdék	98.—
1860-iki államsorajegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1775.—
Magyar hitelbank részvény	725.50
Osztrák hitelintézet részvény	722.20
Osztrák-magyar államvasut	634.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.28
Német birodalmi marka	118.30
London	242.70
Páris	96.40

CSARNOK.

Misztérium.

— Olasz novella. —

Fordította: **Thessalos.**

(Folytatás.)

Hogy vagyok, az kétségtelen, de ki vagyok? Mely név különböztet meg a többi teremtményektől? Hol voltam ezelőtt és mit akarok itt? . . . Nem tudom! Gondviselő Atyám — nem tudok felelni a kérdésekre!

Teljes erővel huzom meg a Camposanto ajtajánál a csengőt, mire oda rohan az őrs előkeresi kulcsait. De ez nem gátol abban, hogy egyre tovább csengessenek, mert a csengő szava megörvendeztet. Létezésem bizonyítékául tekintem.

— Signore, Signore nyitva van — morgogja az őrs.

— Isten neki, hát akkor hadd lépek be.

Halálos csend fogad, a fehér ivcsarnokok körül ott özönlik a kérlelhetetlen napfény, de a puha pázsit természetellenes zölden virít és net, jóllakva mindama testekkel, melyek tápláltak és a fekete cyprusok mozdulatlanul nyulnak a magasba, mint óriás őrszemei a halálnak. A vakító sirkövek feliratait betűzőm, de kiáltani szeretnék dühömben. Eme szegény elporladt bolondok valamennyien megőrizték neveiket, melyek a köveken folytatják tárgyaltalan életüket; én meg élek és nem tudom ki vagyok. Járhatok-kelhetek, énekelhetek, tánczolhatok, hathatok a kivülem lévő dolgokra — s nem tudom hogy hinak!

Egy jó darabig magam elé bámultam, hátha összeszedhetném gondolataimat, de hiába! Az emlékezés nem segít rajtam! Kifordítom zsebeimet, névjegy után kereskedem, egy levél. igazolvány után. — Semmi, semmi, a mi nyomra vezethetne — csak egy erszény, pénzzel és zsebkendő, hiába forgatom, nézem, nincsen név benne.

Mi történt velem? Mindig így volt ez? Tán valami súlyos betegségét szenvedtem végig s ez oltotta ki emlékezetemet? Mi lesz velem?

Ugy érzem, hogy tisztultan bukkan már-már fel egy gondolat, de megpillantom akkor templombéli kockás ruházatu embert s új nyughatatlanságnak leszek rabja. — Utánam osont s most amott áll a freskók alatt, beszélgetve az őrrrel. Ide-ide sanditanak, sőt most a kockásruhájú zsebéből jegyzőkönyvet vesz elő és írni kezd.

Két ugrással nála termek, megkérdem, hogy előbb miért fixirozott, van e valami kifogása jelenlétem ellen, — s e közben érzem, hogy szemem a szikrát hányja.

A idegen birkatermészetű ember és bocsánatkéréssel válaszol. Valami hasonlatosság tévesztette meg, egy régi ismerősére emlékeztem.

Reménység villan meg bennem, talán ismer ez a kockásruhájú, talán megtudhatom az ő révén, ki vagyok?

Hát mért ne lehetnék én az az ismerőse? De a kockásruhájú meghökken, kerülgetve felett s végül biztosított, hogy az az ur, a kire emlékeztem már évek előtt meghalt.

— Akkor hát bajosan lehetek én az, mondám, kalapomat megemelve — sajnálom, végtelenül sajnálom.

Fölényesen mosolyogva léptem el előttük, neki a kijáratnak; de nem igen éreztem jól magamat.

Meghalt, mondta? Meghalt? Lehetetlen meggondolni, hogy meghalt valaki, és — ezer gondolat villant át fejemben, melyeket nem tudtam megragadni. Mit csinálnék itt, ha meghaltam volna, és honnan ez az erő inaimban? Nem, világos, ez az ember nem tud rólam semmit, vagy ha igen, nem akarja megmondani. Eljutottam a kapuhoz, betértem, s ime a kulcs benn volt a zárban, óvatosan megfordítottam. . . . hál' Isten a kockásruhájú fogva volt!

Futvást keresztülvágok a piazzán, a hol vakító napsugár éles nyilként hat reám, mintha vesszőfútasra volnék itélve, sehol sincs előlük menedék. Mindenfelől épen rám czéloznak! A fehér ut rám szórja őket, a mázolt falakról visszaverődve rám esnek. Az ablakernyőket mindenütt leeresztették és kendőkkel elakasztották, . . . a veritek dusan patakzik homlokomról, de nem szakítok időt magamnak, hogy letöröljem. Csak el erről az átkozott utról, a mely majd hogy a talpára ragad az embernek, csak ki az örökös álomnak ebből a városból! Hidon járok, az Arno hömpölygeti lusta, sárga hullámain alatta a tenger felé; még egy utca hossza s a vasutnál vagyok. Indulást jelző vonat áll a sineken, intek a conducteur megsegít, belök egy szakaszba, a vonat megindul, biztonságban vagyok! Csak most gondolok a kockásruhájúra, a kit odabuktam a temetőbe. Tudom, egész biztosan tudom, hogy ez nekem rengeteg sokat használ.

Mennyire leküti a fehér pusztaság tekintetem és gondolatomat; a tenger közelségét sejteti! Itt minden víz volt hajdan, de a tenger elvonult Pisa falai alól, mert az örök eleven ár visszariad a fehér márvány hidegségű halálnak érintésétől — a halottakat magából is kiveti. Kalapomat lóbálva intek bucsut amarra a ferde toronynak. Isten veled, Pisa, te fehér nappali kísértet, Isten veled, te szép, halhatatlan tetem!

Egyedül vagyok, mert a szakasz üres, nem is tudnék most emberi tekintetet elviselni. Emlékezetemben turkálók a multnak valami nyoma után, de minden ösvény be van temetve. mégis már ezelőtt is kellett valaminek lenni, mint minden dolognak, nekem is kellett, hogy legyen kezdetem, nem keletkezhettem önmagamból. Hogy éltem volna különben eddig, igen, hogy jutottam volna ehhez a kabáthoz, kalapomhoz, ehhez a lábbelihez? Valahol kell élnie annak a szabónak, vargának, a ki mértéket vett, a kinek megfizettem. Talán ezek mondhatnának valamit rólam. Valahol kellett

egyszer laknom; sőt mi több iskolá járnok, anyám kellett, hogy a világyen, talán vannak testvéreim, talán és gyermekeim. Hol vannak? és Emlékezetem felmondja a szolgálatotaim folynak, egyre lefelé folynak, é tudok az árral felfelé uszni, ott hol il folyásu. Mit ér a találgatás, a sejdít mit, semmit se tudok magamról, hogy Pisában a dóm előtt állottam, kezemben s a napsugár fejemen s tizenkettőt vert az óra

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 15. —

Fehér Kereszt szálloda. Aczél Máté Budapest. — Ereinweber I. utazó Drezda. August utazó Bécs. — Munk Gyula utazó Frólich Hugó utazó Budapest. — Broehm gyáros Hamburg. — Schwarz Henrik utazó — Sohagy Gusztáv utazó Bécs. — Rosenthal utazó Bécs. — Dr. Mihely Lajos ügyvéd — Reinhardt Henrik utazó Bécs. — Grunwald utazó Budapest. — Guttman Henrik Budapest. — Barkassy Kálmán birtokos Algyey Fehér József birtokos Seprős. — Benedek utazó Bécs. — Huth Jakab utazó Budapest. — Viszy Adolf kereskedő Budapest.

Központi szálloda. Müller Ferencz Budapest. — Basch Mihály mérnök Budapest. — Molnár Jenő áll. gazdatiszt Kisbér. — Bodakasznr M.-Szlatina. — Klein Lajos hivatalnok van. — Weil Sándor utazó Budapest. — Fülöp utazó Budapest. — Ungár Jenő utazó rad. — Wilim Károly árvasz. jegyző B.-Cs. Eislér Bernát utazó Bécs. — Kohn Ferencz kedő M.-Illyó.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.35
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 12.11
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 2.04
Szm. sz. tv. délután 3.56	Gyorsvonat d. u. 4.30
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 6.35
Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.18
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.35
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 11.56
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. u. 11.56
Személyvonat d. u. 4.30	Személyvonat délután 5.—
Radnág este 6.35	Szeged felé:
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat reggel 6.45
Temesvár felé:	Személyvonat délután 4.25
Személyvonat reggel 6.20	Brád felé:
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat reggel 6.25
Vegyesvonat délután 5.—	Vegyesvonat d. u. 12.06
Szeged felé:	Borossebesig szv. du. 5.20
Vegyesvonat reggel 6.45	
Személyvonat délután 4.25	
Brád felé:	
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. reg. 6.25
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.56
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 9.35

NYILTTÉR.*

Köszönet.

Felejtethetetlen, jó fiunknak,

Eckhart Viktornak

gyászos elhunytá alkalmából barátaink ösmerősök részéről az igaz részvétnek szeretetnek oly számos megnyilatkozására találkoztunk, melylyel szemben mulasztólant kötelességünknek ismerjük mind a irányában, kik bánatunkban vigasztaló s vaikkal felkerestek és a megboldogult temetésén megjelentek, legmélyebben zett köszönetünknek ez uton is kifejezést adni.

Arad, 1900. május 15.

1900. tk. sz.

Árverési hirdetés kivonata.

Az aradi kir. tvszék mint tevékeny hatóság közhírré teszi, hogy Világ Mór végrehajthatónak, Lázár végrehajtást szenvedő 580 korona tőkekövetelés és végrehajtási ügyéről az aradi kir. törvényszék tényleg lévő, Kurticson fekvő a földi 1239. sz. tjkvben A I. sor sz. alatt felvett ingatlanra az árverést 1880 koronában megállapított kikiáltási ár elrendelte, és hogy a fennebb jelölt ingatlan az 1900. évi június hó 22-ik napján d. e. 10 órakor a községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékoznak tartozásingatlanok ocsárájának 10%-át az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában előírt árfolyammal számított és az 1900. évi november hó 1-én 3333. forintot kelt igazságügyminiszteri engedéllyel 8. §-ában kijelölt ovdékértékpapirokban a kiküldött árjegyzékhez letenni, avagy az 1881. t. cz. 170. §-a értelmében a bányászati papírokkal ellátott szászországi elismervényt átsegélyezni.

Kelt Aradon, 1900. évi január 14. napján.

Az aradi kir. tvszék, mint tevékeny hatóság.

Zubor,
kir. tszéki bíró.

1900.

Hirdetmény.

Miután arról győződtem meg, hogy a kerékpárosok az előírt szabályokat be nem tartják, a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 42159/1897. V. sz. alatt kelt magas rendeletét egész terjedelmében közölni teszem közhírré, hogy az abban előírtakat pontosan betartsák mivel a rendeletet be nem tartók ellen a legszigorúbban fogok eljárni.

A rendelet a következő:

1. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könnyű járműnek tekintetik s a kocsik közlekedésére nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok a dolog természetéből adódó eltérésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsik utakon engedtetik meg.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetű gép fékanyító, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő készülékkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétség beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világítóanyagul gyertya, olaj, vagy kisebb fokú villany fény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázzal kezelni s vezetni. A városok és községek belterületein kerékpárral tulságos gyorsasággal vagyis a kétfogatu könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban elő haladni versenyt futni közlekedési eszközöket, embekeket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkövetni mi a személy és vagyon biztonságát veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriasztatná — tilos. Kapukonát, egyik utcából a másikba való befordulásnál utczakeresztezőseknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy nyelvényekbe befutásnál s mindenütt, ahol a kocsik lovas, vagy gyalog közlekedés a rendesnél fokozottabb mérvű csakis lassan vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg kötelesek a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőr közeg figyelmeztetésére leállni, ezt mindaddig kézen vezetni míg az uttest ismét szabadabbá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járó-kelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngetéssel, elől időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok és községek belterületén utczakeresztezőseknél a jelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépen, ha csak helyi akadályok nincsenek mindig utpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra amennyiben ott kíván megállni mindaddig nem fordulhat míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba kanyarodás hosszu, jobbra-balra fordulásban teendő meg. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak nagyobb csoportokban stb. a kerékpáros kelő időben s módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem engedhetik, mindaddig megállapodni, esetleg leállni tartozik, míg a pálya ismét szabadabbá lesz. Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyítessék, szükség esetében a szembe jövő kocsik, lovasok stb. lehetőleg lassan haladjanak s ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő távolságra kitérni.

7. §. Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra gyorsított menet sebességgel történjék a kocsik adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmenhessen mellette, az utak szögletei és keresztezéseken, hidakon, kapualjakban, alagutakban s mindenütt, ahol az ut test, kocsik más járművek közlekedése miatt szűknek bizonyul — tilos a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leállni.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak temetéseknek nyilvános felvonulásoknak posta fogatoknak szerekkel mentésre siető tűoltóságnak és mentőknek, valamint közutak felloccsolását végző járműveknek úgy az előre haladó, mint a szembe jövő kerékpáros gépeivel kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállni.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, ha a pálya szűknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

11. §. Közutakon a mutatványok sorába tartozó rendes módon való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral, vagy egyébként odakötve futtatni.

13. Kerékpár versenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve utvonalonokon és időben az illetékes helyi rendőrhatalóság előzetes engedélyével és az ez által előírt módokat betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására kötelezve, másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati célokból üzött kerékpározásoknál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

15. §. Kutyáknak a kerékpárosok utáni uszítása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája, vagy hozzátartozója visszahívni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a kerékpárosok engedelmeskedni tartoznak ugyszintén kötelesek a rendőri közegek felszólítására megállni s ezek kívánatára magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpárosok kötelesek gépeiket kézen vezetve az illető rendőr közegét a rendőrhatalóság legközelebbi helyiségébe követni.

17. §. A kerékpárokra, rendőri vagy egyéb című díjak a helyhatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vehetők ki.

18. §. Jelen rendelet ellen vétők, vagy cselekményük, vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t. cz. valamely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a irányt adó.

Arad, 1900. április hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

M.-Bodzás község előljáróságától.

1280—900.

Árlejtési hirdetés.

Aradmegye tekintetes törvényhatósági bizottságának 526—900. kgy. számú határozata folytán a m.-bodzási rom. kath. papi lak és templom kijavítása és a torony megmagasítása 1822 K. 38 f., 5332 K. 28 f., illetve 1561 K. összesen 8716 korona 66 fillér költségvetéssel engedélyeztetvén arra árlejtés hirdettetik s tárgyalási határidőül 1900. évi május hó 26-ik napjának d. e. 9 órája M.-Bodzás községi házához kitűzetik. Mire vállalkozni szándékozik 10% bányapénzzel azzal hivatnak meg, hogy az előmérieti költségvetés és feltételek M.-Bodzás községi házábanál bármikor megtekinthetők.

Zárt ajánlatok csak úgy vétetnek figyelembe, ha azok szabályszerűen kiállítva s megfelelő bányapénzzel ellátva vannak.

Kelt M.-Bodzáson, 1900. évi május 12.

Vermes Alfréd, Baráth János,
jegyző. 1681 bíró.

A galsai hegyközség

május hó 27-én délután
2 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart.

Tárgya: Viharágyuk beszerzése.

Galsa, 1900. május 14.

1685

A galsai hegyközség választmánya.

A világhírű és nagyforgalmu
kézdi-polyáni

„Vénus“

égyvényes és jelentékeny jod-
tartalmu

savanyuvizforrás

12 évi bérlete, családi körülmények miatt, felszerelvényeinek megváltása fejében is

átadandó.

A felszerelvényeket tulajdonos tetszésszerűen árban átvenni kénytelen. — Bővebbet Szabó Albert bérletnél Kézdi-Vásárhelyt, Háromszék-vármegye értekezhetni. 1691

Peronospora permetezők

3 évi jótállás mellett (ingyen javítás)

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényzikk értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni 1691 kívánnak.

MERCUR
váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-
utca 31.

Szabadalmazott sodronyüveg

legjobb anyag felülvilágítóknak, padozatoknak, gyári ablakoknak, különböző vastagságban, egész 175 négyzet-

meter terjedelemben.

Különös előnye: Lehető legnagyobb biztonság áttérés és átütés ellen, mellette a kényelmetlen sodronyrácsoknak, igen nagyfokú tűzbiztonság, esetleges törésnél az üvegtábla zárva marad, mert a sodronybetét szorosan összetartja az üvegréteket; nagy mértékben fénytérlesztő, eddig nem ismert fényhatás. Sok állami és magánépületeknél nagy terjedelemben a legjobb sikerrel alkalmaztatott. Számos bizonyítvány, prospektusok és minták rendelkezésre állnak.

Padlólemezek üvegöntvényből járható felülvilágítóknak,

átjárók, földalatti folyosók vagy pályaudvarok mellett alagutak megvilágításához, megszabott méretekben, simán vagy különféle mintázott felületekkel, fehérben, félférfében (circa 30%-al olcsóbb, mint a közönséges nyersöntött üveg) és színesen, sodronybetéttel és anélkül.

Üvegtető oszlopok és hornyolt üvegtető oszlopok

a legkülönbözőbb alakokban és nagyságban. 231

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens

Neustadt bei Elbogen (Böhmen).

Más gyártmányok: mindenféle palacsok, palacsokzárak, belga és német tábla-üveg, üvegöntvény és sajtolt üveg (szabadalmazott sajtolt üvegbetűk.)

788—1900. szám.

Hirdetmény.

Ottlaka község képviselő testületének 1900. évi 31/kgy. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy a községi nagykorosma 1900. évi július hó 1-től számítva két és fél évre, az Ottlaka község házában 1900. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Mely árveréshez a bérleti szándékozók oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési és bérleti feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ottlakán 1900. évi május hó 12-én.

Buczurka József, Mos Stefan,
jegyző. 1682 bír.

Diva

ujdonságaink tavaszi
mékben, selymekben m
érkeztek.

Legujabb diszek
csipkék.

Szönyeg
függöny,
paplan,
matraczok,

a legjobb minőségben és n
választékban kaphatók.

Vászon és asztalnemű
törülközők, damasztok

menyasszonyi *

* * * * *

szolid kivitelben és dus
lasztékban állandóan raktár
vannak.

Fegyházba

kötött gyermek, női és f
harisnyáinkat daczára a fo
tonos áremelkedéseknek e
nyos vétel folytán továbbra
régii árjegyzékünk szeri
árujuk.

Napernyő

a legnagyobb választékban
1 frt 25 krtól kezdve kaphat

Valódi

carlsbad

glace kesztyük a legjobb
nőség

4 gombba
párja 95 kr.

Rosenbluh H. és T

Arad,

Szabadság-tér 19

Huzás holnap.

Főnyeremény kedvező esetben: Egy millió.

VI. sorsjáték 1. osztályára

érvényes

* Osztálysorsjegyek *

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

1. osztály főnyereménye: 60,000 Korona.

Huzás már 1900. május 17. és 18-án.

$\frac{1}{8}$ 1.50 kor. $\frac{1}{4}$ 3.— kor. $\frac{1}{2}$ 6.— kor. $\frac{1}{1}$ 12.— kor.

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület,

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrástér), Hussert M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és Hegyesy Ferenc (Templom-utca) a lejárásitőknél.